

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

BEŠA, ČIČAROVCE, DRAHŇOV, IŽKOVCE,
KRIŠOVSKÁ LIESKOVÁ, VOJANY

OBEC KRIŠOVSKÁ LIESKOVÁ

ZMENY a DOPLNKY č.1

Textová časť

Názov ÚPD: **ZaD č.1 ÚPN-O**
Schvaľujúci orgán: Obecné zastupiteľstvo v Krišovskej Lieskovej
Číslo uznesenia: .....
Dátum uznesenia: .....

.....
Ing. Július TAMAŠKA
starosta obce Krišovská Liesková

pečiatka

ZÁKLADNÉ ÚDAJE

NÁZOV ELABORÁTU:

ZMENY A DOPLNKY č. 1 / 2011 (ďalej len ZaD č.1)

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

DRAHŇOV, KRIŠOVSKÁ LIESKOVÁ, ČIČAROVCE, VOJANY, BEŠA, IŽKOVCE

OBEC KRIŠOVSKÁ LIESKOVÁ

OBJEDNÁVATEĽ:

OBEC KRIŠOVSKÁ LIESKOVÁ

V ZASTÚPENÍ:

Ing. Július Tamaška, starosta obce

OKRES:

Michalovce

KRAJ:

Košický

SPRACOVATEĽ:

ArchAteliér, Kpt. Nálepku 20, Michalovce

tel.: 0911 815 064, e-mail: boskov.marianna@gmail.com

web: www.boskov.sk; www.uzemneplany.sk

RIEŠITEĽ:

Ing. arch. BOŠKOVÁ Marianna

POVERENÝ OBSTARÁVATEĽ - odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPD podľa § 2 stavebného zákona:

Ing. arch. Agnesa Hoppanová, Jenisejská 1/A, 040 01 Košice

TÁTO DOKUMENTÁCIA JE PRODUKT PODLIEHAJÚCI ZÁKONU O OCHRANE AUTORSKÝCH PRÁV!
JEHO KOPÍROVANIE, ALEBO PRENECHANIE NA VYUŽITIE INÝM OSOBÁM JE MOŽNÉ LEN SO SÚHLASOM AUTORA.

Obsah :

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE.....	5
1.1 Ciele a dôvody na obstaranie zmien a doplnkov č.1 / 2011 územného plánu obce.....	5
2. VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU.....	5
2.1 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM.....	5
2.1.1 Chronológia spracovania	5
2.1.2 Súpis podkladov a zhodnotenie miery ich záväznosti	6
3. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU	7
3.1.1 Vymedzenie riešeného územia	7
3.1.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí ÚPN VÚC Košický kraj	7
3.1.3 Územný priemet známych záverov na rozvoj územia	11
3.2 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE	12
3.2.1 Demografia	12
3.2.2 Bytový fond	12
4. RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY OBCE	13
4.1.1 Funkcia a poloha obce v sídle osídlenia.....	13
4.1.2 Poloha v špecifickom prostredí	13
4.1.3 Väzba na nadriadené systémy dopravy.....	13
5. URBANISTICKÁ KONCEPCIA PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA.....	14
6. NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA.....	15
7. NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE.....	15
7.1 SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA A OBČIANSKE VYBAVENIE.....	15
7.1.1 Občianska vybavenosť	15
7.1.2 Komerčná infraštruktúra	16
7.1.3 Ostatná vybavenostná infraštruktúra	17
7.1.4 Štruktúra a kapacita občianskej vybavenosti	17
7.2 KULTÚRNE, HISTORICKÉ A PRÍRODNÉ HODNOTY.....	18
7.2.1 Kultúrno-historický potenciál	18
7.2.2 Archeologické hodnoty	18
7.2.3 Chránené územia ochrany prírody	19
7.3 HOSPODÁRSKA ZÁKLADŇA.....	19
7.3.1 Ťažba nerastných surovín.....	19
7.3.2 Priemysel a výroba	19
7.3.3 Poľnohospodárstvo.....	20
7.3.4 Lesné hospodárstvo	21
7.3.5 Stavebníctvo a skladové hospodárstvo	21
7.4 CESTOVNÝ RUCH, REKREÁCIA A KÚPEĽNÍCTVO	21
8. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE	22
9. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ.....	22
9.1.1 Ochranné pásma.....	22
9.1.2 Prírodné zdroje územia.....	23
10. NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU A OCHRANY PRED POVODŇAMI	23
10.1 NÁVRH Z HLADISKA OBRANY ŠTÁTU	23
10.2 NÁVRH Z HLADISKA POŽIARNEJ OCHRANY	23

10.3	NÁVRH Z HLADISKA OCHRANY PRED POVODŇAMI	24
11.	NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBA KRAJINY, KOSTRA ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY.....	24
11.1.1	Prírodné pomery – všeobecná charakteristika	24
11.1.2	Základná charakteristika vegetácie fauny a flóry územia	26
11.1.3	Zastavané (urbanizované územia) územie a technické diela	28
11.2	OCHRANA PRÍRODY A VÝZNAMNÉ KRAJINÁRSKE A EKOLOGICKÉ ŠTRUKTÚRY	28
11.2.1	Chránené územia	28
11.2.2	Genofondovo významné lokality:	28
11.3	OCHRANA KRAJINY A VÝZNAMNÉ KRAJINÁRSKE A EKOLOGICKÉ ŠTRUKTÚRY	31
11.3.1	Prírodné zdroje	31
11.3.2	Chránené územia prírody	32
11.3.3	Územia kategórie „C“ v zmysle Preventívnych opatrení ochrany prírody	32
11.3.4	Genofondovo významné lokality	32
11.3.5	Prvky územného systému ekologickej stability	32
11.3.6	Stresové javy a zdroje	33
11.4	ÚZEMNÝ PRIEMET EKOLOGICKEJ STABILITY KRAJINY.....	34
11.5	KRAJINNOEKOLOGICKÁ INTERPRETÁCIA	35
11.5.1	Estetické vnímanie krajiny	35
11.5.2	Environmentálne problémov	35
11.6	NÁVRH OPATRENÍ - pre zvýšenie hodnoty stupňa ekologickej stability.....	35
12.	DOPRAVA A DOPRAVNÉ ZARIADENIA.....	36
12.1	VEREJNÉ DOPRAVNÉ VYBAVENIE	36
12.1.1	Širšie dopravné návaznosti	36
12.1.2	Hluk od automobilovej dopravy	39
13.	TECHNICKÉ VYBAVENIE	40
13.1	VODNÉ HOSPODÁRSTVO	40
13.1.1	Zásobovanie pitnou vodou	40
13.1.2	Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd	42
13.2	ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIU	43
13.2.1	Energetické zariadenia	44
13.3	SPOJE A TELEKOMUNIKAČNÉ ZARIADENIA	44
13.3.1	Telekomunikačné zariadenia	45
13.3.2	Rádiokomunikácie	45
13.3.3	Miestny rozhlas	45
13.3.4	Diaľkové káble	45
13.4	ZÁSOBOVANIE TEPLOM, PLYNOM	45
13.4.1	Zásobovanie teplom	46
13.4.2	Plynofikácia	46
14.	ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY	46
14.1.1	Základné zložky životného prostredia.....	46
14.1.2	Čistota ovzdušia	47
14.1.3	Vodné toky a nádrže, čistota vody, hydromelioračné zariadenia	47
14.1.4	Zeleň	49
14.1.5	Odpadové hospodárstvo.....	50
15.	VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV.....	51
15.1.1	Ťažba nerastných surovín.....	51
15.1.2	Ložiskové územie, dobývacie priestory	51
15.1.3	Prírodné zdroje územia.....	51
16.	NÁVRH NA OBSTARANIE ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH PODKLADOV,	

ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE A INEJ DOKUMENTÁCIE PRE ČASŤ RIEŠENÉHO ÚZEMIA.....51

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Obec Krišovská Liesková má platnú územnoplánovaciu dokumentáciu - Územný plán Základné údaje o priebehu vypracovania zmien a doplnkov územného plánu obce Krišovská Liesková, ktorý bol schválený Obecným zastupiteľstvom v Krišovskej Lieskovej uznesením č.11/A/2008 dňa 21.4.2008 (*spracovateľ: ArchAteliér Michalovce 2008*) a jeho záväzná časť vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením obce Krišovská Liesková v apríli 2008.

Oznámenie o začatí obstarávania zmien a doplnkov (ZaD) č.1 ÚPN obce bolo dňa 26.5.2011.

1.1 Ciele a dôvody na obstaranie zmien a doplnkov č.1 / 2011 územného plánu obce

Cieľom obstarania a spracovania „Zmien a doplnkov č. 01/2011“ je odsúhlasiť záväzný podklad pre ďalšie stupne územno-plánovacej a ostatnej projektovej dokumentácie v riešenom území, zosúladiť navrhované rozvojové zámery s komplexným riešením priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce, so zásadami organizácie územia, vecne a časovo koordinovať jednotlivé činnosti v súlade s princípmi udržateľného rozvoja, podľa ustanovení § 1 Zákona č. 50/1976 v znení neskorších predpisov.

Hlavným cieľom riešenia „Zmien a doplnkov č. 01/2011“ ÚPN-O je zapracovanie nasledovných požiadaviek do záväznej a smernej časti platného ÚPN-O:

- zosúladiť ÚPN obce Krišovská Liesková so záväznými časťami nadriadenej územno-plánovacej dokumentácie t.j. ÚPN VÚC Košického kraja schváleného v roku 1998 a so Zmenami a doplnkami ÚPN VÚC KK schválenými v roku 2009,
- premietnutie požiadavky právnickej osoby – Elektráreň na Biomase s výkonom 25 MW el.

Forma spracovania zmien a doplnkov č. 1/2011 ÚPN Obce

Zmeny a doplnky č.1/2011 územného plánu sú vypracované v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Podľa § 11 zákona NR SR č. 237/2000 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku.

Štruktúra platnej ÚPN-O je zachovaná. Grafická časť dokumentácie je vypracovaná ako samostatné výkresy. V pôvodnej textovej časti doplnené nové texty zvýraznené tučným písmom. V textoch záväznej časti je dodržané číslovanie podľa pôvodného znenia. Doplnený text je zvýraznený modrou farbou.

2. VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU

<Pôvodný text kapitoly č. 2. sa dopĺňa nasledovne: >

- Územný plán obce Krišovská Liesková (schválený uznesením č. 11/A/2008 dňa 21.04.2008)
- Územný plán Veľkého územného celku Košický kraj - Zmeny a doplnky 2009 /ÚPN – VÚC/, schválené uznesením Zastupiteľstva KSK č.712/2009 dňa 24.08.2009 a záväznú časť vyhlásenú Všeobecne záväzným nariadením č.10/2009, t.z. záväzné regulatívy, ktoré majú dopad na katastrálne územie obce.

2.1 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM

2.1.1 Chronológia spracovania

<Pôvodný text kapitoly č. 2.1.1 sa nedopĺňa! >

Obce Beša, Čičarovce, Drahňov, Ižkovce, Krišovská Liesková a Vojany nemali doposiaľ spracovanú a schválenú územnoplánovaciú dokumentáciu. Dohodli sa obstaráť spoločne územný plán uvedených obcí a tento bol začatý v roku 2004. V roku 2004 boli pre územný plán obcí spracované Prieskumy a rozborov v súlade s §19c stavebného zákona. Pre spracovanie ÚPN -O bol stanovený postup, ktorým sa v zmysle § 21 odst. 2 upúšťa od vypracovania konceptu.

Návrh Zadania pre ÚPN – O obcí Beša, Čičarovce, Drahňov, Ižkovce, Krišovská Liesková, Vojany bol vypracovaný v zmysle § 20, odst. 1 v septembri 2004 na základe výsledkov Prieskumov a rozborov. Prerokovanie Zadania v zmysle §20, odst. 3 bolo začaté 6.9.2004 oznámením, ktoré bolo vyvesené na verejnej tabuli dotknutých obcí a zaslané podľa §20, odst. 2 orgánom štátnej správy, susedným obciam a právnickým osobám. Návrh Zadania bol sprístupnený pre verejné nahliadnutie na Obecných úradoch v obciach Beša, Čičarovce, Drahňov, Ižkovce, Krišovská Liesková a Vojany od 6.9. - 6.10.2004. Výsledky prerokovania návrhu Zadania uplatnené v lehote jeho verejného prerokovania boli zhrnuté a vyhodnotené v tabuľkovej podobe (viď. príloha č. 1).

Vzhľadom na to, že v procese prerokovania boli zo strany štátnej správy a kompetentných inštitúcií na úseku vodného hospodárstva uplatnené pripomienky k spôsobu odkanalizovania územia, bolo zvolané dňa 14.12.2004 osobitné prerokovanie dotknutých inštitúcií (KÚŽP Košice, OÚŽP Michalovce, SVP Košice, VVS Košice). Nakoľko sa uvedeného rokovania nezúčastnila žiadna z pozvaných inštitúcií, boli uskutočnené dňa 20.12.2004 konzultačné rokovania s kompetentnými zástupcami uvedených inštitúcií (KÚŽP - Ing. Vicen, SVP - p. Novosad, VVS - Ing.Pisarčíková) a bolo dohodnuté, že odkanalizovanie územia bude v rozpracovaní návrhu ÚPN–O riešené variantne a na spoločnom rokovaní s dotknutými inštitúciami bude vybraný definitívny variant. Vo variantnom riešení budú preverené viaceré možnosti odkanalizovania územia, vrátane spôsobu odkanalizovania formou malých domových čistiarni, resp. v súlade s koncepciou VÚVH.

Ďalšie pracovné rokovanie k uplatneným pripomienkam k návrhu Zadania sa uskutočnilo dňa 15.12.2004 s SE a.s. EVO Vojany. Na pracovnom rokovaní bolo dohodnuté, že organizácia poskytne pre spracovanie návrhu ÚPN- O obce Vojany potrebné poklady.

Na základe vyhodnotenia výsledkov prerokovania bolo Zadanie dopracované v januári 2005.

Návrh Územného plánu obcí je vypracovaný v rozsahu.

Grafická časť dokumentácie je vypracovaná v tomto rozsahu:

- širšie vzťahy v mierka 1: 50 000
- katastrálne územia obce v mierke 1:10 000
- zastavané územia obcí v mierke 1: 2 000.

Po obsahovej stránke Územný plán obcí je spracovaný v hĺbke a v podrobnosti riešenia primerane požiadavkám na spracovanie riešenia ÚPN - O tak, aby dokumentácia bola adekvátnym podkladom pre prerokovanie s dotknutými orgánmi štátnej správy a dotknutými právnickými a fyzickými osobami. vychádzajú z obsahu vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii pre územný plán obce.

2.1.2 Súpis podkladov a zhodnotenie miery ich záväznosti

Pri vypracovaní dokumentácie boli použité nasledovné podklady:

- mapové podklady – hromadné údaje z kat. úradu Michalovce (kn, uo, bj – formát FUVI, VGI)
- mapové podklady – základná mapa SR M 1: 50 000, M 1:10 000, M 1: 2 000

Podklady a údaje obce:

Údaje zo sčítania obyvateľstva, domov a bytov, rok 1991, 2001 Krajský štatistický úrad Košice, štatistické údaje obce

Záväzné podklady:

<Pôvodný text kapitoly č. 2.1.2. sa dopĺňa nasledovne: >

- Koncept územného rozvoja Slovenska 2001
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Michalovce (SAŽP, pobočka Košice, 1994)
- Územný plán sídelného útvaru Veľké Kapušany , Vojany (r. 1974)
- **Územný plán veľkého územného celku Košický kraj - Zmeny a doplnky 2009 /ÚPN – VÚC/, schválené uznesením Zastupiteľstva KSK č.712/2009 dňa 24.08.2009 a záväznú časť vyhlásenú Všeobecne**

záväzným nariadením č.10/2009, t.z. záväzné regulatívy, ktoré majú dopad na katastrálne územie obce - záväzné regulatívy platné pre kat. územie obce Krišovská Liesková (sprac. URBAN Košice r.2009)

- **ÚPN Obce Krišovská Liesková (spracovateľ: ArchAteliér Michalovce. 2008)**

Ďalšie podklady:

- Podklady získané od správcov inžinierskych sietí a dotknutých organizácií (Železnice SR Košice, VVS a.s., VE a.s Košice, SEPS a.s Bratislava, SVP, š.p. Košice, ST a.s. Košice, Eurotel Bratislava, Orange Košice, Hydromeliorácie š.p. Bratislava, SPP a.s Košice, Nafta Gbely, Transpetrol Bratislava, SWS Vojany, Slovnaft Bratislava, Vojany, MO SR, správa nehnuteľného majetku Košice, SSC Bratislava, ŠGÚ Dionýza Štúra Bratislava, OBÚ v Košiciach, SAD Michalovce, KPÚ Košice, ÚKSK Košice, OLÚ Michalovce, OÚ CdaPK Michalovce, Výrobné družstvo Vojany, Finmag Košice, Agro Družstvo Čičarovce).
- Podklady a informácie získané od starostov obcí Beša, Čičarovce, Drahňov, Ižkovce, Krišovská Liesková a Vojany.
- Prieskum bol prevedený priamo v teréne, nové budovy, stav, veľkosť a plocha sú zakreslené a určené odhadom (spracovateľ PaR).

Pri spracovaní ZaD č.1 boli použité poskytnuté podklady:

- **Energetický oblok na Biomase s výkonom 25 MW el. navrhovateľ Bio Energo, s.r.o. Textilná 23, Ružomberok – Zámer podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na ŽP, apríl 2009, spracovateľ Ing. J. Šestina.**
- **Elektrárň na Biomase, stavebník Energy Edge, Bratislava – Projekt pre územné rozhodnutie, spracovateľ Ing. arch. Z. Šestinová**

3. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU

3.1.1 Vymedzenie riešeného územia

<Pôvodný text kapitoly č. 3.1.1. sa dopĺňa nasledovne: >

Riešené územie pre spracovanie Zmien a doplnkov č.1 územnoplánovacej dokumentácie obce Krišovská Liesková sa vymedzuje :

- a) v rozsahu juhozápadnej časti katastrálneho územia obce Krišovská Liesková v mierke 1:10 000
- b) v rozsahu navrhovaného zastavaného územia obce pre podrobné riešenie urbanistickej koncepcie a priestorového usporiadania (mierka 1 : 2 000):
  - **Zmeny a doplnky č.1 - lokalita Elektrárň na Biomase**

3.1.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí ÚPN VÚC Košický kraj

<Pôvodný text kapitoly č. 3.1.2. sa dopĺňa nasledovne – text zvýraznený tučným písmom: >

Územný plán veľkého územného celku Košický kraj - Zmeny a doplnky 2009 /ÚPN – VÚC/, schválené uznesením Zastupiteľstva KSK č.712/2009 dňa 24.08.2009. Záväzná časť vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č.10/2009, t.z. záväzné regulatívy, ktoré majú dopad na katastrálne územie mesta - záväzné regulatívy platné pre kat. územie mesta Michalovce (sprac. URBAN Košice r.2009)

Z ÚPN – VÚC Košický kraj vyplýva potreba zabezpečiť (číslovanie je podľa textu záväzných regulatív ÚPN VUC KK):

ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY FUNKČNÉHO A PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA

1. Vytvárať podmienky na rovnovážny rozvoj osídlenia, ekonomiky, sociálnej a technickej infraštruktúry a na ochranu životného prostredia kraja.

2. V oblasti osídlenia, usporiadania územia a sídelnej štruktúry:

- 2.1 podporovať rozvoj sídelnej štruktúry vytváraním polycentrickej siete centier osídlenia, ťažísk osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
- 2.4. podporovať rozvoj košicko – prešovskej aglomerácie ako kvartérneho centra s najväčším predpokladom zabezpečiť rozvoj kvartérnych aktivít,
- 2.6 formovať sídelnú štruktúru na regionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovni ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
- 2.14. podporovať ako ťažiská osídlenia tretej úrovne druhej skupiny;
  - 2.14.4. veľkokapušíanske ťažisko osídlenia,
- 2.15 vytvárať priaznivé podmienky pre budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry,
  - 2.15.4 podporovať ako rozvojovú os štvrtého stupňa
    - juholaboreckú rozvojovú os Michalovce - Veľké Kapušany - Kráľovský Chlmec,
- 2.17 vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka,
- 2.18 podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,
- 2.19 zachovávať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko-priestorové prostredie,
- 2.20 vytvárať podmienky pre dobrú dostupnosť vidieckych priestorov k sídelným centrámi, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí.

3. V oblasti sociálnej infraštruktúry:

- 3.2 vytvárať podmienky pre rozvoj bývania vo všetkých jeho formách s cieľom zvyšovať štandard bývania a dosiahnuť priemer v kraji 340 bytov na 1 000 obyvateľov,
- 3.3 vytvárať podmienky pre výstavbu ubytovacích zariadení dôchodcov s preferovaním zariadení rodinného a penziónového typu
- 3.4 podporovať rovnomerný rozvoj škôl, vzdelávacích, školiacich a preškoľovacích zariadení na území kraja,
- 3.5 znížovať regionálne rozdiely v úrovni vzdelávania podporou vzdelávacích centier v prirodzených sídelných centrámi a prispôbovať sieť stredných škôl trhu práce a podporovaným ekonomickým aktivitám,**
- 3.6 vytvárať podmienky pre rovnomerné pokrytie územia zariadeniami základnej zdravotnej starostlivosti pri uprednostnení prirodzených centier,
- 3.7 vytvárať podmienky pre rozširovanie siete zariadení sociálnej pomoci a sociálnych služieb pre občanov odkázaných na sociálnu pomoc a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím,
- 3.8 podporovať rozvoj existujúcich a nových kultúrnych zariadení ako neoddeliteľnú súčasť poskytovania kultúrnych služieb obyvateľstvu a zachovania kultúrneho dedičstva, podporovať proporcionálny rozvoj kultúrnej infraštruktúry a budovanie domov tradičnej ľudovej kultúry.**

4. V oblasti rozvoja rekreácie, kúpeľníctva a turistiky:

- 4.13 vytvárať podmienky pre rozvoj krátkodobej rekreácie obyvateľov miest a väčších obcí budovaním rekreačných stredísk a zamerať sa na podporu budovania vybavenosti pre prímestskú rekreáciu v zázemí sídiel,
- 4.14 vytvárať podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a medzinárodného významu prepájajúce významné turistické centrá kraja.

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekológie, ochrany prírody, ochrany kultúrnych pamiatok a ochrany pôdneho fondu:

- 5.1 rešpektovať ochranu poľnohospodárskeho, **predovšetkým chránených pôd** a lesného pôdneho fondu ako faktor usmerňujúci urbanistický rozvoj kraja,
- 5.2 zabezpečiť funkčnosť nadregionálnych a regionálnych biocentier a biokoridorov pri ďalšom funkčnom využití a

- usporiadaní územia, uprednostniť realizáciu ekologických premostení regionálnych biokoridorov a biocentier pri výstavbe líniových stavieb, prispôbiť vedenie trás dopravnej a technickej infraštruktúry tak, aby sa netrieštil komplex lesov,
- 5.3 podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizáciu krajiny v nadregionálnych biocentrách a biokoridorov,
- 5.4 rešpektovať kultúrne dedičstvo, predovšetkým chránením najcennejších objektov a súborov s ich ochrannými pásmami:
- územia lokalít zapísaných v Zozname svetového kultúrneho dedičstva,
  - územia pamiatkových rezervácií a pamiatkových zón a ich ochranné pásma,
  - objekty svetového prírodného dedičstva
  - územia historických jadier miest a obcí,
  - známe lokality archeologických nálezísk,
  - národné kultúrne pamiatky, ich súbory a areály a ich ochranné pásma,
  - územia miest a obcí, kde je zachytený stavebný fond, ako aj časti rozptýleného osídlenia,
  - novodobé urbanistické a architektonické diela,
  - areály architektonických diel s ich dotvárajúcim prírodným prostredím,
  - historické technické diela
- 5.6. sanovať a revitalizovať oblasti, resp. ich časti na území Košického kraja zaťažené s vysokým stupňom environmentálnej záťaže;
- 5.6.4. stredozemplínska – na území okresov Michalovce a Trebišov,
- 5.7 rezervovať vo výrobných zariadeniach plochy na uplatňovanie moderných ekologických technológií a prechod na spaľovanie zemného plynu, v prospech eliminovania príčin poškodenia životného prostredia,
- 5.8 v nadväznosti na systém náhrad pri vynútenom obmedzení hospodárenia rešpektovať pri hospodárskom využití prvky regionálneho územného systému ekologickej stability a požiadavky na ich ochranu a funkčnosť; z prvkov územného systému ekologickej stability vylúčiť hospodárske využitie týchto území, prípadne povoliť len extenzívne využívanie, zohľadňujúce existenciu cenných ekosystémov,
- 5.9 podmieniť usporiadanie územia z hľadiska aspektov ekologických, ochrany prírody, prírodných zdrojov a tvorby krajinej štruktúry,
- 5.10 rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia jeho prírodné danosti najmä v osobitne chránených územiach, prvkoch územného systému ekologickej stability, v územiach patriacich do súvislej európskej sústavy chránených území a ich využívanie zosúladiť s funkciou ochrany prírody a krajiny,
- 5.11 zohľadňovať pri umiestňovaní činnosti na území ich predpokladaný vplyv na životné prostredie a realizáciu vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov,
- 5.12 zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehové územia s cieľom obnoviť a zvyšovať vododržnosť krajiny a zabezpečiť dlhodobu priaznivé existenčné podmienky pre biotu vodných ekosystémov.
- 5.13 zabezpečiť elimináciu stresových faktorov v chránených územiach prírody:**
- 5.13.1. vzdušné elektrické vedenia postupne ukladať do zeme,**
  - 5.13.3. vytvárať podmienky pre postupnú zmenu pohonu dieselmotorových cestných a železničných vozidiel hromadnej dopravy na biopalivá a biooleje,**
  - 5.13.4. vytvárať podmienky pre prednostnú realizáciu verejného technického vybavenia v urbanizovaných priestoroch,**
- 5.14 podporovať zmenu spôsobu využívania poľnohospodárskeho pôdneho fondu zatrávením ornej pôdy ohrozovanej vodnou a veternou eróziou.
6. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry:
- 6.13 Chrániť koridory pre cesty II. triedy, ich preložky, rekonštrukcie a úpravy
- 6.13.11 cestu č. II/552 v úseku Košice (preložka cesty v mestskej časti Krásna nad Hornádom a Nad jazerom) - Slanec - Zemplínske Jastrabie - Veľké Kapušany - Maťovské Vojkovce - hraničný priechod s Ukrajinou, vrátane

obchvatov obcí Zemplínska Teplica, Egreš, Zemplínsky Branč, Kucany, Oborín, Veľké Raškovce, Veľké Kapušany, Maťovské Vojkovce, Bohdanovce a Rákoš,

7. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry:

- 7.1 zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom dosiahnuť do roku 2010 úroveň celoslovenského priemeru,
- 7.9 znižovať rozdiel medzi podielom odkanalizovaných obyvateľov a podielom zásobovaných obyvateľov pitnou vodou,
- 7.10 zvyšovať úroveň v odkanalizovaní a čistení odpadových vôd miest a obcí s cieľom dosiahnuť do roku 2010 úroveň celoslovenského priemeru,
- 7.11 prednostne realizovať rekonštrukciu alebo výstavbu kanalizácií a ČOV v sídlach:
  - 7.11.2 s vybudovaným vodovodom,
  - 7.11.3 nachádzajúcich sa v ochranných pásmach zdrojov podzemnej vody Košického kraja a v alúviách vodných tokov Bodva, Hornád, Torysa, Topľa, Ondava, Laborec, Uh a Latorica,
- 7.12 pri využívaní územia chrániť koridory pre rekonštrukciu alebo výstavbu hrádzi alebo úpravu korýt tokov v lokalitách:
  - 7.12.6 na toku Latorica od Brehova po štátnu hranicu,
  - 7.12.7 na toku Laborec od ústia po zaústenie Uhu,
  - 7.12.8 na toku Uh od štátnej hranice po ústie do Laborca,
- 7.13 vytvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike a pre intenzívnejšie využívanie distribuovanej výroby elektriny v zmysle smerníc EU,
- 7.15 chrániť koridory a územia pre výstavbu zariadení zabezpečujúcich zásobovanie elektrickou energiou, a to pre:
  - 7.15.2 rekonštrukciu a rozšírenie transformátora 400/110 kV Lemešany, Moldava nad Bodvou a Veľké Kapušany,
  - 7.15.5 vedenie 2 x 400 kV Lemešany - Veľké Kapušany v profile vedľa existujúceho 1 x 400 kV vedenia,
  - 7.15.6 vedenie 2 x 400 kV Veľké Kapušany - Mukačevo (Ukrajina),
  - 7.15.9 prekládku 110 kV vedení: Budkovce - elektrárň Vojany EVO I, Michalovce - elektrárň Vojany EVO II, elektrárň Vojany EVO I - Kuzmice, elektrárň Vojany EVO I - Trebišov do transformátora Veľké Kapušany, v Košiciach v úseku Košickej Novej Vsi,
- 7.16 chrániť koridor pre výstavbu zdrojového plynovodu súbežne s trasou medzištátneho plynovodu Bratstvo územím okresov Michalovce, Trebišov, Košice - okolie a Rožňava,
- 7.19 chrániť koridory pre výstavbu diaľkových optických káblov v trasách
Veľké Kapušany - Vranov/Topľou
Veľké Kapušany - Michalovce

8. V oblasti hospodárstva:

- 8.1 rozvíjať decentralizovanú štruktúru ekonomiky prostredníctvom vytvorenej polycentrickej sústavy osídlenia a tým zabezpečovať aj vyváženú socio-ekonomickú úroveň regiónov,
- 8.2 zabezpečiť dostupnosť trhov a vytvorenie rovnocenných podmienok pre podnikanie dobudovaním územia regiónov výkonnou verejnou dopravnou a technickou infraštruktúrou,
- 8.3 dosiahnuť trvalú udržateľnosť hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónov v kraji,
- 8.4 stabilizovať a revitalizovať poľnohospodárstvo diferencovane podľa poľnohospodárskych produkčných oblastí s prihliadnutím na chránené územia prírody a na existujúci funkčný územný systém ekologickej stability,
- 8.17. **a) minimalizovať používanie fosílnych palív v energetike,**
b) podporovať efektívne zavádzanie výroby elektrickej energie a tepla z dostupných obnoviteľných zdrojov,
c) podporovať využívanie alternatívnych zdrojov energie.

9. V oblasti odpadového hospodárstva:

- 9.1. **vytvárať územné predpoklady pre zabezpečenie zneškodňovania nebezpečných odpadov ako podmienku**

- d'alsieho rozvoja niektorých priemyselných odvetví,**
- 9.2. koordinovať a usmerňovať výstavbu nových skládok tak, aby kapacitne a spádovo zabezpečili požiadavky na ukladanie odpadov v jednotlivých regiónoch kraja podľa ich špecifickej potreby,
- 9.4 vytvárať podmienky pre otváranie nových skládok v okresoch Gelnica, Spišská Nová Ves, Trebišov, Michalovce, Košice – okolie**

VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

1. Cestná doprava:

- 1.6 cesty II. triedy, ich preložky, rekonštrukcie a úpravy
- 1.6.11 cesta II/552 v úseku Košice (preložka cesty v mestskej časti Krásna nad Hornádom a Nad jazerom) - Slanec - Zemplínske Jastrabie - Veľké Kapušany - Maťovské Vojkovce - hraničný priechod s Ukrajinou, vrátane obchvatov obcí Zemplínska Teplica, Egreš, Zemplínsky Branč, Kucany, Oborín, Veľké Raškovce, Veľké Kapušany, Maťovské Vojkovce, Bohdanovce a Rákoš,

5. Nadradená technická infraštruktúra:

- 5.6 rekonštrukcia, výstavba hrádzí alebo úprava korýt tokov v lokalitách
- 5.6.6. na toku Latorica od Brehova po štátnu hranicu,
- 5.6.7. na toku Laborec od ústia po zaústenie Uhu,
- 5.6.8. na toku Uh od štátnej hranice po ústie do Laborca
- 5.7 stavby zariadení zabezpečujúcich zásobovanie elektrickou energiou
- 5.7.2. rekonštrukcia a rozšírenie transformátora 400/110 kV Lemešany, Moldava nad Bodvou a Veľké Kapušany
- 5.7.5 vedenie 2x400 kV Lemešany - Veľké Kapušany,
- 5.7.6 vedenie 2x400 kV Veľké Kapušany - Mukačevo (Ukrajina)
- 5.7.9 prekládky 110 kV vedení: Budkovce - elektrárň Vojany EVO I, Michalovce - elektrárň Vojany EVO II, elektrárň Vojany EVO I-Kuzmice, elektrárň Vojany EVO I-Trebišov do transformátora Veľké Kapušany a v Košiciach v úseku Košická Nová Ves,
- 5.8 stavba zdrojového plynovodu súbežne s trasou medzištátneho plynovodu Bratstvo územím okresov Michalovce, Trebišov, Košice - okolie a Rožňava,
- 5.11 stavby diaľkových optických káblov v trasách Veľké Kapušany - Kráľovský Chlmec, Košice - Trebišov, Košice - Slovenské Nové Mesto, Spišská Nová Ves - Rožňava, Nálepkovo - Dobšiná, Spišská Nová Ves - Štrba, Kráľovský Chlmec - Slovenské Nové Mesto, Veľké Kapušany - Vranov nad Topľou a Veľké Kapušany - Michalovce,

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

3.1.3 Územný priemet známych záverov na rozvoj územia

<Pôvodný text kapitoly č. 3.1.3. sa dopĺňa nasledovne: >

Požiadavky na riešenie urbanistickej koncepcie, funkčného a priestorového usporiadania územia v obci Krišovská Liesková

Z hľadiska regionálnych väzieb a záujmového územia obce sa požaduje riešiť tieto požiadavky:

- Zásobovanie pitnou vodou a odkanalizovanie obce s následným čistením odpadových vôd.
- Navrhnuť zásady a regulatívy funkčného využitia všetkých funkčných plôch na území riešenej obce, vrátane nezastavaných a nevyužívaných plôch v ich zastavanom území.
- Vymedziť pozemky pre verejnoprospešné stavby.

- Určiť prípustné a obmedzujúce podmienky využitia územia.

Z hľadiska regionálnych väzieb a záujmového územia obce sa požaduje riešiť tieto požiadavky v ZaD č.1:

- vymedziť pozemky pre „Elektráreň na Biomasu s výkonom 25 MW el.“ v juhozápadnej časti k.ú..
- určiť prípustné a obmedzujúce podmienky využitia územia.

3.2 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

3.2.1 Demografia

<Pôvodný text kapitoly č. 3.2.1. sa nemení ani nedopĺňa ! >

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1991 – 2004

Rok sčítania	1991	2001	2004
Počet obyvateľov	820	845	877
Prírastok obyvateľov	25		+32
Index rastu	103,05		103,8
Ø ročný prírastok	0,305 %		1,26

Počet obyvateľov od roku 1991 do roku 2004 mierne stúpal. Hodnota priemerného ročného prírastku obyvateľstva je -0,305% zaraďuje obec do kategórie stagnujúceho sídla.

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v období rokov 1991 – 2001

Rok	Počet obyvateľov				Index vitality
	Spolu	Vekové skupiny			
		predproduktívny	produktívny	poproduktívny	
1991 abs.	820	212	437	171	123,9
%	100	25,9	53,3	20,9	
2001 abs.	845	193	472	180	107,2
%	100	22,8	55,9	21,3	
2004 abs.	877	194	515	168	115,5
%	100	22,2	58,7	19,1	

Rozbor vývoja vekovej štruktúry obyvateľstva za predchádzajúce desaťročie dokumentuje mierny pokles podielu detskej zložky populácie, mierny nárast poproduktívnej populácie a pokles podielu obyvateľov v produktívnom veku.

Dosiahnuté hodnoty indexu vitality v rokoch 1991 až 2004 charakterizujú populáciu ako regresívnu (ubúdajúcu).

V zmysle „Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025“ (Výskumné demografické centrum INFOSTAT Bratislava 2004) možno očakávať nasledovný demografický vývoj obce:

Návrh pre obec Krišovská Liesková:

Napriek nepriaznivému demografickému vývoju v okrese Michalovce, môžeme v obci Krišovská Liesková pre dlhodobú demografickú prognózu uvažovať s prírastkom obyvateľstva. Ten bude závisieť od orientácie a pripravenosti obce ponúknuť nové lokality pre investičnú a bytovú výstavbu, vytvorenie nových pracovných príležitostí v samotnej obci, v meste Michalovce ako aj výraznými investičnými akciami v rámci okresu.

2005 - 2025 prírastok spolu cca 10%.....	88 obyvateľov
2025 počet obyvateľov spolu	1027 obyvateľov

3.2.2 Bytový fond

<Pôvodný text kapitoly č. 3.2.2 sa nemení ani nedopĺňa ! >

Bytový fond: - ku dňu sčítania r. 2001 bolo v obci spolu 230 bytov, z toho:

- trvale obývaných 191 bytov
- z toho v rodinných domoch 189 bytov.

V obci je 39 neobývaných bytov rodinných domoch.

Vývoj počtu trvale obývaných bytov v rokoch 1991 - 2001

Rok sčítania	1991	2001
Počet trval. obýv.bytov	226	230
Prírastok bytov	+4	
Počet byt. / 1000 obyv.	275,6	272,2
Okres Michalovce	283,0	278,2

Vývoj obložnosti v rokoch 1991 – 2001

Rok sčítania	1991	2001
Obložnosť (obyv./byt)	3,63	3,67

Prehľad dokumentuje pozitívny - stúpajúci trend po roku 1991.

V obci sa navrhujú pre výstavbu rodinných domov tieto disponibilné lokality v zastavanom i mimo zastavaného územia:

Lokalita	Počet rodinných domov		
	V zast. území	Mimo zast. územia	Spolu
Rozptyl	12	-	12
Južná lokalita	3	3	6
Spolu	15	3	18

Navrhovaný prírastok RD je 60 % z disponibilných lokalít = 30 RD

Navrhovaný počet bytov (RD) a obyvateľov

Byty			Obyvatelia	
Stav v roku 2004	Navrhovaný prírastok	Navrhovaný stav	Obložnosť	Počet obyvateľov
233	30	50	3.0	965

4. RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY OBCE

<Pôvodný text kapitoly č.4 sa nemení ani nedopĺňa ! >

4.1.1 Funkcia a poloha obce v sídle osídlenia

Celé záujmové územie sa nachádza v urbanizačnom priestore medzi Veľkými Kapušanmi, Michalovcami a Trebišovom, v Zemplínskom regióne, v Košickom kraji, na urbanizačnej osi Košice – Trebišov - Veľké Kapušany. Dopravné a pracovné väzby sú na mesto Veľké Kapušany a Michalovce.

4.1.2 Poloha v špecifickom prostredí

Špecifickosť prostredia územie je v polohe:

- v suburbárnom pásme mesta V. Kapušany,
- v turisticky atraktívnom prírodnom prostredí, v chránenej krajinskej oblasti Latorica,
- na cestnej dopravnej trase

4.1.3 Väzba na nadriadené systémy dopravy

Vymedzené územie je dopravne napojené na celoštátnu cestnú sieť takto:
 Krišovská Liesková – v kat. území obce sa nachádzajú cesty III/552 29 žst. Čičarovce – Liesková, III/552 30 smer Krišovská Liesková a III/552 47 Vojany – žst. Čičarovce

Riešeným územím prechádza jednokoľajová železničná trať normálneho rozchodu Michalovce - Laškovce - V. Kapušany a jednokoľajová železničná trať širokého rozchodu Haniska pri Košiciach - Trebišov - V. Kapušany. Obe trate sú elektrifikované.

Obytné prostredie je teda silne ovplyvnené cestnou a železničnou dopravou.

5. URBANISTICKÁ KONCEPCIA PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

Vznik osídlenia a sídelných štruktúr v území podmienil krajinný reliéf, klimatické a pôdne pomery a vhodné podmienky pre poľnohospodárstvo. Záujmové územie združenia obcí leží v južnej časti Východoslovenskej nížiny, v nadmorskej výške (výška stredu obce) od 106 m nad morom do 110 m. n. m cca 5 km západne od mesta Veľké Kapušany a južne cca 15 km od obvodného mesta Michalovce. Administratívne patrí združenie obcí do obvodu Michalovce. Sídelnú štruktúru v skúmanom území reprezentujú obce Beša, Čičarovce, Drahňov, Ižkovce, Krišovská Liesková a Vojany.

<Pôvodný text kapitoly č.5 sa nemení ani nedopĺňa ! >

Katastrálne územie obce Krišovská Liesková je situované v juhovýchodnej časti obvodu Michalovce. Terénna výšková členitosť je minimálna. Pohybuje sa v rozmedzí od 100,0 m.n.m. – hladina Laborca až po 104 m.n.m..

Obec sa nachádza vo východnej časti Východoslovenskej nížiny, na nánosovom vale Uhu.

Obec Krišovská Liesková možno zaradiť z hľadiska vývoja osídlenia, do oblasti „Užskej župy“.

Vznikla spojením samostatných obcí Križany a Liesková po roku 1955.

Križany – prvá písomná zmienka je o tamojšom kostole a to z roku 1321. V písomnostiach zo 14. až 18. storočia sa táto dedina vyskytuje pravidelne pod názvom Kerez, zriedkavo Kyryz a Kereez, ktoré považujeme za maďarizované tvary slovenského názvu koreniaceho v Krš alebo Križ.

Liesková – prvá správa o tejto dedine sa zachoval v listine z roku 1364 o vymedzení veľkokapušíanskeho chotára, ktorý susedil s jej chotárom. Z obsahu listu je zrejmé, že dedina jestvovala už skôr. V písomnostiach od 14. do pol. 20. storočia sa vyskytuje pravidelne v názve Monyotos, ojedinele Monyatos. Bol to maďarizovaný resp. maďarský názov odvodený od slova monar, ktorým charakterizovali výrobu šperkov. Predpokladá sa, že sídlisko založili výrobcovia šperkov ako špecializovaní remeselníci uhorského kráľa v 11. – 12. stor. Od druhej pol. 16. stor. prevládol maďarský tvar Moyoros v zmysle Liesková. (...*Dejiny osídlenia Užskej župy, autor: Ferdinand Uličný...)

Zástavbu v obci možno charakterizovať ako „Ulicová zástavba“. Nachádzajú sa tu domy troj- a viac priestorové murované z 1. pol. 20. stor. situované priechelím na ulicu, s uzavretými dvormi a hospodárskymi budovami pod jednou strechou. V novšej zástavbe prevláda 1 – 2 podlažná zástavba rodinnými domami. Stavby sú situované okolo ciest a spravidla majú predzáhradku. V zadnej časti dvorov sa nachádzajú prístavky a stavby, ktoré súvisia s drobnochovateľstvom a s poľnohospodárskou činnosťou majiteľa. Väčšina domov je v dobrom stavebno-technickom stave. Domy majú prevažne manzardové a sedlové strechy. Zástavba poväčšine pozostáva z domov, ktoré boli postavené po roku 1945. Miestami je stará zástavba prestavaná alebo nahradená novou.

Výraznou dominantou obce sú kostoly a kúria.

Každá časť obce má objekty občianskej vybavenosti prevažne v centre obce. Obe časti majú objekt obecného úradu, kostol a potraviny s hostincom. Objekt materskej školy sa nachádza v časti Liesková a objekt základnej školy sa nachádza v časti Križany.

Zastúpenie občianskej vybavenosti je postačujúce. Stavebno-technický stav je v prevažnej miere vyhovujúci.

Poľnohospodárska zóna je situovaná na severe v oboch častiach obcí. Výrobná zóna sa nachádza v južnej časti katastrálneho územia.

Urbanistická koncepcia riešenia obcí vychádza z nasledovných zásad:

- nové funkčné plochy navrhovať len vo väzbe na zastavané územia existujúceho osídlenia
- riešiť nové plochy pre rozvoj funkčných plôch obce tak, aby sa udržala kompaktná forma zástavby obcí, veľkosť

pozemkov rodinných domov 1 000 – 1 200m²

- stanoviť rozvoj a optimálne vzťahy základných funkčných plôch obce, t.j. bývanie, práca, rekreácia
- navrhnuť optimálnu dopravnú kostru na území obce a v zastavanom území obcí .

Okrem plôch pre navrhovaný rozvoj sú v grafickej časti dokumentácie zakreslené i rezervné plochy pre jednotlivé funkcie ako plochy disponibilné pre rozvoj obce v ďalekom výhlade.

6. NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA

Územie obcí leží v priamom dotyku s mestom Veľké Kapušany. Dopravnú funkciu tvorí cesta II/552 (Košice – Vojany – Veľké, ktorá prebieha ťažiskom územia v západo-východnom smere. Jednotlivé kat. územia sú spájané cestami III/552 26 Vojany – Beša, III/5527 – Ižkovce, III/552 30 Krišovská Liesková, III/552 47 Vojany – žst. Čičarovce, III/552 37 Čičarovce – V. Kapušany, III/553 Drahňov – Stretava.

Obytnú funkciu plnia obce Beša, Čičarovce, Drahňov, Ižkovce, Krišovská Liesková, Vojany.

Stavebný rozvoj obcí je riešený prioritne na voľných prelukách a potenciálnych plochách v rámci zastavaného územia, v ďalšom poradí i mimo zastavaného územia. Plošný rozvoj obce je riešený formou ponuky plôch pre jednotlivé funkcie pre prirodzený prírastok obyvateľov ako i záujemcov o výstavbu v rámci urbanizačného priestoru Michaloviec a tiež pre výstavbu bytov s cieľom dosiahnuť zlepšenie ukazovateľa počtu bytov na 1 000 obyvateľov.

Krišovská Liesková má ulicovú skupinovú zástavbu rozvinutú okolo cesty III. Obytnú zástavbu tvoria 1 - 2 podlažné rodinné domy. Občianska vybavenosť je koncentrovaná v centre oboch častí obce. Plocha výroby je koncentrovaná na severozápadnom okraji zastavaného územia (poľnohospodársky dvor) časti Lieskovec a na severnom okraji časti Križany. PD si vyžaduje rešpektovať hygienické ochranné pásmo cca 200 m. plošný rozvoj obce je z tohto dôvodu zablokovaný.

Rozvoj obytnej funkcie v obce je hlavne zástavby prieluk (rozptyl) do týchto nových lokalít:

- s čiastočným využitím nadmerných záhrad
- v severnej časti
- v južnej časti – Lieskovec

<Pôvodný text kapitoly č. 6. sa dopĺňa nasledovne: >

Navrhovaná plocha „Elektrárň na Biomasu“ - plocha výroby je navrhovaná v juhozápadnom okraji katastrálneho územia. Areál je rozčlenený: - plocha elektrárne na Biomasu
- plocha skladov tuhého paliva

Navrhovaný areál si nevyžaduje hygienické ochranné pásmo.

7. NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKÉHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE

7.1 SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA A OBČIANSKE VYBAVENIE

7.1.1 Občianska vybavenosť

<Pôvodný text kapitoly č.7.1.1 sa nemení ani nedopĺňa ! >

Školstvo a výchova

Materská škola

sa nachádza v oboch miestnych častiach obce. V časti Križany je materská škola v objekte postavenom v 60-tych rokoch 20. storočia. Objekt je prízemný, vo vyhovujúcom stavebno-technickom stave, je plynofikovaný, napojený na vlastnú studňu a žumpu. V súčasnosti škôlka je pozastavená. Kapacita MŠ je do 20 detí.

V časti Liesková je materská škola v účelovom objekte postavenom cca 70-tych rokov 20. storočia, prízemný. V súčasnosti škôlku navštevuje 15 detí. Celková kapacita je do 20 detí. Vyučujú v nej dvaja pedagógovia. Zamestnáva 1/2 nepedagóga. Podlažná plocha objektu je 200 m², plocha pozemku je 1200 m². Má vlastnú jedáleň s kuchyňou.

Základná škola

je umiestnená v časti Križany, v účelovom objekte, s vyučovaním 1.- 4. ročník. Žiaci 5.-9. ročníka navštevujú základnú školu vo Veľkých Kapušanoch alebo vo Vojanoch. V súčasnosti školu navštevuje 36 žiakov. Vyučujú v nej dva pedagógovia. Zamestnáva jedného nepedagóga. Podlažná plocha školy je 250 m². Nemá samostatnú telocvičňu. Nachádza sa tu jedáleň s kuchyňou – v súčasnosti je nevyužívaná. Školské priestory sú vo vyhovujúcom stavebno-technickom stave.

Kultúra a osвета

Kultúrny dom

Kultúrny dom sa nachádza v oboch častiach obce, je v objekte obecného úradu. Kapacita kultúrnych domov je 100 stoličiek. Podlažná plocha je 180m². Objekty sú vo vlastníctve obce. V súčasnosti sú priestory v dobrom stavebno-technickom stave, absentujú hygienické zariadenia.

Knižnica

Priestory knižnice obci nie sú vytvorené.

Sociálne zariadenia

Kluby

Klubové priestory sa nachádzajú v miest. časti Liesková v objekte kultúrneho domu.

Telovýchova a šport

Telovýchovné zariadenia v riešenom území sú zastúpené športovým areálom - futbalovým ihriskom s plochou 12 800 m². Pri areáli ihriska sa nachádza objekt TJ s tribúnou.

Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť

V obci sa nenachádza zdravotné stredisko. Obec využíva lekárske služby lekára v meste V. Kapušanoch. Predpokladá sa aj naďalej využívať služby zdravotných zariadení v týchto zariadeniach.

7.1.2 Komerčná infraštruktúra

<Pôvodný text kapitoly č.7.1.2 sa nemení ani nedopĺňa ! >

Maloobchod

V časti Križany sa nachádza jedno maloobchodné zariadenia s celkovou podlažnou plochou cca 25 m². Obchod s rozličným tovarom je zriadený v objekte pri rodinnom dome.

Pri obecnom úrade je nákupné stredisko Jednota, s odbytovou plochou 100 m². Nachádzajú sa v ňom: - pohostinstvo, potraviny, zmiešaný tovar (drobný tovar).

V časti Liesková sa nachádza jedno maloobchodné zariadenia s celkovou podlažnou plochou cca 100 m². Obchod s rozličným tovarom je zriadený v objekte rodinného domu.

Pri budove obecného úradu a kultúrnom dome je nákupné stredisko Jednota, s odbytovou plochou 80 m². Nachádzajú sa v ňom: - pohostinstvo, potraviny, zmiešaný tovar (drobný tovar).

Veľkoobchodné zariadenia sa v obci nenachádzajú.

Stravovanie a ubytovanie

V oboch častiach obce je pohostinstvo s kapacitou cca 25 stoličiek v objekte „nákupného strediska Jednota“. Plocha

zariadenie je cca 80 m².

V časti Liesková sa nachádza Video-bistro.
Ubytovacie služby v obci nie sú zastúpené.

Služby nevýrobné

V severnej časti obce Križany je firma „Agromil“ – služby pre poľnohospodárske stroje..

Služby výrobné a opravárenské

V južnej časti kat. ú. sa nachádza areál – SEPS, a.s. Bratislava- elektroenergetická prenosová sústava. Celková plocha areálu na kat. území obce je 1500m².

7.1.3 Ostatná vybavenostná infraštruktúra

<Pôvodný text kapitoly č.7.1.3 sa nemení ani nedopĺňa ! >

Verejná správa

V oboch častiach obce – v Križanoch a v Lieskovej sa nachádza obecný úrad v účelovom objekte. Podlažná plocha kancelárií a zasadačky obecného úradu je 45m².

Požiarna zbrojnica sa v obci nachádza pri základnej škole. Objekt je vo vyhovujúcom stavebno-technickom stave.

Pošta sa v obci nenachádza. Tieto služby sú poskytované v obci Vojany.

Železničná stanica je umiestnená v južnej časti kat. územia obce.

Cintoríny a cirkevné objekty

Kostol,

- reformovaný – nachádza sa v oboch častiach obce. Je v správe farského úradu Krišovská Liesková. Stavebno-technický stav je vyhovujúci. Kostol nie je evidovaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenska

Farský úrad,

- reformovaný – v miestnej časti Križany. Objekt je v dobrom stavebno-technickom stave.

Dom smútku

Na miestnom cintoríne sa nenachádza domu smútku.

Cintorín

Cintorín je situovaný v severnej časti Križany. Súčasná plocha 3 000 m². Kapacita cintorína postačuje aj k výhľadovému obdobiu.

Cintorín miestnej časti Liesková je situovaný pri ceste III/552 29. Súčasná plocha je 2800 m².

V južnej časti zast. územia na tzv. Červenom vršku“ sa nachádza židovský cintorín.

7.1.4 Štruktúra a kapacita občianskej vybavenosti

<Pôvodný text kapitoly č. 7.1.4. sa mení nasledovne: >

K návrhovému roku 2025 je potrebné uvažovať s nasledovnou štruktúrou a kapacitou občianskej vybavenosti:

Obč. vybavenosť	Terajšia kapacita	Navrhovaná kapacita	Poznámka
základná škola	36 žiakov, 250 m ² podl. pl.	-	- objekt stavebnotechnicky vyhovuje
materská škola	20 detí, 150 m ² podl. pl. 20 detí, 200 m ² podl. pl.	-	- objekty kapacitne vyhovujú, potrebná rekonštr.,
kultúrny dom	150 stoličiek, 200 m ² podl. pl.	-	- objekt je potrebné rekonštruovať
kostol	podl. pl, 145m ² podl. pl	-	- objekt vyhovuje

fara	250 m ² podl. pl	-	- objekt vyhovuje
obecný úrad	45m ² podl. pl., 50m ² podl. pl.		- objekt kapacitne nevyhovuje, potrebná rekonštrukcia jestvujúcich priestorov
požiarna zbrojnica	35 m ² podl. pl.	-	objekt je vyhovujúci
cintorín	0,3 ha, 0,7 ha,		- postačuje k výhľadovému obdobiu
komerčná vybavenosť, služby			- komerčná vybavenosť má v obciach dostatočné plochy, nové plochy je možné zriadiť v rodinných domoch
dom smútku	2 x 100 m² podl.pl	-	- novostavba
šport:	1,5 ha	0,5 ha	ihriško je vyhovujúce, areál doplniť o tribúnu a soc. zariadenia rozšíriť o ďalšie ihriská

7.2 KULTÚRNE, HISTORICKÉ A PRÍRODNÉ HODNOTY

7.2.1 Kultúrno-historický potenciál

<Pôvodný text kapitoly č.7.2.1 sa nemení ani nedopĺňa ! >

Skúmané územie je súčasťou Košického kraja, okresu Michalovce, kde sa stretávajú a prelínajú kultúrne vplyvy viacerých historických regiónov – Zemplín, Abov, Spiš a vytvárajú bohatý a mimoriadne rozmanitý kultúrno-historický potenciál tohto územia. Juhovýchodnú časť Košického kraja, tvorí z hľadiska historického Užská župa (Beša, Ižkovce, Čičarovce, Krišovská Liesková – Križany a Liesková, Vojany) a Zemplínska župa (Drahňov).

NÁRODNÉ KULTÚRNE PAMIATKY

KRIŠKOVSKÁ LIESKOVÁ – nie sú evidované národné kultúrne pamiatky.

1. V Križanoch sa nachádza kostol reformovanej cirkvi. Bol postavený r. 1894, po druhej svetovej vojne opravený. Kostol reformovanej cirkvi (v časti Liesková), historizujúca secesná stavba z r. 1907, po druhej svetovej vojne opravený

Návrh

Stavebné činnosti, dotýkajúce sa národnej kultúrnej pamiatky musia prebiehať v súlade so Zákomom SNR č. 49/2002 Zz. o štátnej pamiatkovej starostlivosti. Akákoľvek stavebná činnosť na území národnej kultúrnej pamiatky je možná v zmysle § 32 pamiatkového zákona len na základe rozhodnutia Krajského pamiatkového úradu. V územnom konaní, v stavebnom konaní v konaní o povolení zmeny stavby, v konaní o dodatočnom povolení stavby a v konaní o ohlásení udržiavacích prác rozhoduje stavebný úrad v zmysle § 11 pamiatkového zákona až po predchádzajúcom súhlase Krajského pamiatkového úradu

Obce si môžu zaviesť v zmysle § 14 pamiatkového zákona evidenciu pamätihodností obce.

7.2.2 Archeologické hodnoty

<Pôvodný text kapitoly č.7.2.2 sa nemení ani nedopĺňa ! >

V záujmovom území sú v zmysle § 41 odseku 1 pamiatkového zákona evidované nasledujúce archeologické náleziská:

- Poloha Hliník pri žel. zastávke – sídliskové nálezy z paleolitu, eneolitu, doby halštátskej, doby laténskej, doby rímskej a včasného stredoveku
- Poloha Hradisko (Vár domb) – sídliskové nálezy z doby halštátskej
- Poloha Pri cintoríne - sídliskové nálezy z praveku, včasného stredoveku (9.-11. stor.), vrcholného stredoveku a neskorého stredoveku

- Poloha Vérhomok /Vereshomok – sídliskové nálezy z neolitu, doby halštatskej, doby rímskej a včasného stredoveku

Poznámka: V grafickej časti nie sú vyznačené lokality s archeologickými náleziskami – v zmysle § 41 odseku 3 pamiatkového zákona – zákona č. 241/2001 Z.z. o ochrane utajovaných skutočností.

Návrh

Stavebné činnosti, musia prebiehať v súlade so Zákonom SNR č. 49/2002 Z.z. o štátnej pamiatkovej starostlivosti v zmysle § 41 odsek 4 a § 39 odsek 3 pamiatkového zákona.

7.2.3 Chránené územia ochrany prírody

<Pôvodný text kapitoly č.7.2.3. sa nemení ani nedopĺňa ! >

V záujmovom území obcí sa nachádza v južnej a juhozápadnej časti územie s osobitnou ochranou prírody a krajiny v zmysle zákona NR SR č.287/94 Z.z.o OPaK na zákon NR SR č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov: Chránená krajinná oblasť Latorica a Chránené vtáčie územie Medzibodrožie.

7.3 HOSPODÁRSKA ZÁKLADŇA

7.3.1 Ťažba nerastných surovín

<Pôvodný text kapitoly č.7.3.1 sa nemení ani nedopĺňa ! >

Prieskumné územie

Katastrálne územie obce Krišovská Liesková spadá aj do prieskumného územia „Východoslovenská Nížina I. – ropa a zemný plyn“.

Chránené ložiskové územie, dobývacie priestory

V skúmanom území združenia obcí sa nachádzajú tieto chránené ložiskové územia a dobývacie priestory:

KRIŠOVKÁ LIESKOVÁ – v kat. území obce sa nachádza časť dobývacieho priestoru „Pavlovce nad Uhom“, ktorým sa zabezpečuje ochrana výhradného ložiska zemného plynu a gazolínu. V súčasnosti túto ochranu zabezpečuje organizácia Nafta, a.s. so sídlom Gbely s platnosťou do 4.11.2011. V kat. území obce nie sú evidované zosuvy, ani staré banské diela.

7.3.2 Priemysel a výroba

KRIŠOVKÁ LIESKOVÁ - v južnej časti kat. území sa nachádza elektroenergetické zariadenie – rozvodňa 400 kV Veľké Kapušany – prevádzkovateľom je SEPS, a.s. Bratislava

<Pôvodný text kapitoly č. 7.3.2 sa dopĺňa nasledovne: >

Návrh

V obci Krišovská Liesková je navrhovaná plocha výroby.

V juhozápadnej časti kat. ú. sa navrhuje areál „Elektrárň na biomasu s výkonom 25 MW“ Energetický blok na výrobu elektrickej energie a tepla, ktorý bude zhodnocovať biomasu v zložení drevná štiepka, slama a antracit. Celková plocha areálu na kat. území obce je 5,4541 ha.

Navrhované funkčné využitie - výrobné územie:

Elektrárň na biomasu	zamestnanec /ha	počet zamestnancov
----------------------	-----------------	--------------------

celková plocha 54541 m² (max. 2 podlažia / kapacita 300 m³ , predpokladaná zastavanosť územia je 30%)	250/ha	20
Spolu	-	20

7.3.3 Poľnohospodárstvo

Z hľadiska pôdno-klimatických a pôdno-ekologických podmienok pre poľnohospodárstvo patrí skúmané územie do nižšej oblasti. Poľnohospodárska výroba je z titulu prebiehajúcich spoločenských zmien a redukcie finančných prostriedkov vo veľkej miere obmedzená. Pôdu v súčasnosti obhospodarujú poľnohospodárske podnikateľské subjekty a súkromne hospodáriaci roľníci.

O budúcnosti poľnohospodárskych dvorov nie sú v súčasnosti k dispozícii žiadne presné údaje. Pre lokalizáciu fariem s chovom hospodárskych zvierat sa považuje dodržiavať hygienické ochranné vzdialenosti od obytného územia a od zariadenia oddychu.

V skúmanom území sa v každej obci nachádza hospodársky dvor bývalého poľnohospodárskeho družstva. Z aspektu negatívneho dopadu na osídlenie, najmä obytnú funkciu sú polohy týchto areálov nie v každom prípade vhodne lokalizované.

Krišovská Liesková - v kat. území obce sa nachádzajú dve hospodárske družstvá. V severnej časti zastavaného územia miest. časti Križany – hospodársky dvor Križany, v ktorom je chov hovädzieho dobytku v počte 104 ks. V miestnej časti Liesková sa nachádza areál družstva HD Liesková. Na tomto dvore je chov hov. dobytku v počte 40 ks, chov jalovic v počte 120 ks, chov kráv v počte 200 ks a chov plemenných býkov v počte 4 ks. Obidva hospodárske družstvá prevádzkuje Agropol PD Čierne Pole.

- Celková výmera kat. územia = 1558,21 ha
 z toho:- ornej pôdy v katastrálnom území = 958,88 ha
- plocha viníc = 0,0
  - plocha záhrad = 70,72 ha
  - plocha trvalých trávnatých porastov = 335,57 ha
  - plocha lesných porastov = 0,0ha
  - vodná plocha = 36,12 ha
  - zastavané plochy = 50,82 ha
  - ostatné plochy = 106,10 ha

V katastrálnom území sa nachádzajú melioračné zariadenia a evidované odvodnené plochy.

V katastrálnom území jednotlivých obce sa nachádzajú tieto tri najlepšie skupiny poľnohospodárskej pôdy.

Katastrálne územie	Tri najlepšie skupiny PP podľa BPEJ
Krišovská Liesková	5 – 0311002, 6 – 0312003, 7 - 0313004

Z dostupných údajov o počtoch a druhu hospodárskych zvierat sú požadované u jednotlivých fariem tieto ochranné vzdialenosti:

Farma	Druh hospodárskych zvierat	Počet hospod. zvierat súčasný stav	Ochranná vzdialenosť
Krišovská Liesková časť Križany časť Liesková	- mladý hov. dobytok (MHD)	104	Križany 250 m Liesková 400 m
	- HD výkrm	40	
	- HD – jalovice	120	
	- hov. dobytok	200	
	- HD – plemenné býky	4	

Návrh

Živočišnu výrobu v prípade záujmu rozširovať na jestvujúcom hospodárskom dvore v smere od obce. Rastlinnú výrobu uskutočňovať v súlade s požiadavkami na zvyšovanie ekologickej stability územia - vid' návrh opatrení v kapitole Kostra ÚSES.

<Pôvodný text kapitoly č. 7.3.3 sa dopĺňa nasledovne: >

Navrhovaná výroba, malovýroba a sklady (ÚMV), výroba (ÚV):

Názov lokality	Počet navrhovaných plôch		
	Mimo zastavané územie obce / ha	V zastavanom území obce / ha	Spolu
Lokalita č.1			
1.etapa	1,06 52	0	1,06 52
2.etapa	1,93 71	0	1,93 71
3.etapa	2,45 18	0	2,45 18

7.3.4 Lesné hospodárstvo

<Pôvodný text kapitoly č.7.3.4 sa nemení ani nedopĺňa ! >

Vzhľadom na prírodné podmienky sa lesné hospodárstvo v skúmanom území neprevádzkuje. V obci Krišovská Liesková lesné porasty sa nenachádzajú.

7.3.5 Stavebníctvo a skladové hospodárstvo

<Pôvodný text kapitoly č.7.3.5 sa nemení ani nedopĺňa ! >

V skúmanom území sa zariadenia stavebníctva a skladového hospodárstva nenachádzajú.

7.4 CESTOVNÝ RUCH, REKREÁCIA A KÚPEĽNÍCTVO

<Pôvodný text kapitoly č.7.4 sa nemení ani nedopĺňa ! >

Do riešeného územia nezasahuje žiadne stredisko cestovného ruchu.

V obciach sú vybudované športové areály, ktoré sú situované v strede alebo na okraji zastavaného územia. Územie obcí svojim prírodným potenciálom vytvára podmienky pre rozvoj vidieckeho turizmu a rekreácie ako doplnkovej, z pohľadu ochrany prírody ale obmedzujúcej funkcie.

Kúpeľné, alebo iné významné priestory sa v kat. území obce nenachádzajú.

Návrh

Navrhujeme rozvoj doplnkových funkcií:

- využitie staršieho bytového fondu (formou prestavby a rekonštrukcie) so zachovaním prvkov pôvodnej regionálnej architektúry (ubytovacie kapacity, penzióny, a pod.).

Navrhujeme ekonomické aktivity turizmu a rekreácie spolu s obnovením poľnohospodárskej výroby (hlavne rastlinná výroba a ovocinárstvo) za prioritné úlohy v obnovení hospodárskej základne obcí v navrhovanom období.

Všeobecne potenciál cestovného ruchu (CR) v území predstavujú 3 druhy predpokladov aktivít:

- viazaný na prevažne prírodné prostredie (klíma, morfológia terénu, podiel vodných plôch, podiel zalesnených plôch a pod.),
- viazaný na prevažne umelo vytvorené prostredie (objekty stavebnej činnosti, kultúrohistorické pamiatky, objekty

- a zariadenia poskytujúce služby CR a pod.),
- potenciál viazaný na organizáciu života a spoločenskú komunikáciu (hudobné a folklórne slávnosti, výstavy, športové podujatia, konferencie a pod.).

Obce majú predpoklady sekundárneho rozvoja aktivít CR (napr. ubytovacie, stravovacie zariadenia, agroturistika).

V obci Krišovská Liesková, je navrhované rozšírenie športových plôch pri jestvujúcom futbalovom ihrisku

8. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

<Pôvodný text kapitoly č. 8 sa dopĺňa nasledovne: >

Zastavané územie obce v zmysle zákona č. 237/2000Z.z. je vymedzené hranicami zastavaného územia v zmysle NV SR č. 152/1996 Z.z., ktorá je navrhovaná na rozšírenie o výrobnú plochu.

Krišovská Liesková:

- a) nové obytné súbory:
  - lokalita „Sever“
  - lokalita „Stred 1“
  - lokalita „Stred 2“
  - prieluky / rozptyl
- b) nové športovo oddychové zóny
  - severná časť obce, „Pri futbalovom ihrisku“
- c) nové výrobné plochy:
  - lokalita „Juhozápad – Elektráreň na biomasu“

9. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

<Pôvodný text kapitoly č.9 sa nemení ani nedopĺňa ! Ostáva v pôvodnom znení>

9.1.1 Ochranné pásma

Katastrálne územie Krišovská Liesková.

- pásmo hygienickej ochrany 50 m od oplotenia cintorína v zmysle § 33 odst. 4. zákona 470/2005.
- poľnohospodárske dvory závislosti od počtu hospodárskych zvierat vo uvedenej vzdialenosti od budov na ustajnenie zvierat: Križany 250 m, Liesková – 400 m.
- 20 m cesta III. triedy od osi vozovky na každú stranu v úseku mimo zastavané územie obce.
- ochranné pásmo elektrických vedení pri napätí:
  - 25 m pre vzdušné VVN elektrické od 220 kV do 400 kV, na každú stranu od krajného vodiča,
  - 20 m pre vzdušné VVN elektrické od 110 kV do 220 kV, na každú stranu od krajného vodiča,
  - 15 m pre vzdušné VVN elektrické od 35 kV do 110 kV, na každú stranu od krajného vodiča,
  - od 1 do 35 kV vrátane:
- pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m (vzdušné VN elektrické vedenia 22 kV, na každú stranu od krajného vodiča),
- pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m (vzdušné VN elektrické vedenia 22 kV, na každú stranu od krajného vodiča),
- pre zavesené káblové vedenie 1 m,
- pre transformačné stanice 10 m od transformovne VN/NN.
- VVTL DN 700, 300 m na každú stranu od osi plynovodu v úseku mimo zastavané územie obce
- Tranzitný plynovod DN 2x1400, 3x1200 - od osi na každú stranu 300 m.

- Medzinárodný plynovod – Bratstvo DN 700 - od osi na každú stranu 300 m.
- Ropovod DN 400 - od osi na každú stranu 300 m.
- VTL plynovod 20 m na každú stranu od osi plynovodu (bezpečnostné pásmo).
- STL plynovod 10 m na každú stranu od osi plynovodu (bezpečnostné pásmo) na voľnom priestranstve a v nezastavanom území.
- 1 m ochranné pásmo pre NTL a STL plynovody a prípojky v zastavanom území obce.
- Areál čističky odpadových vôd 300 m od oplotenia.
- 2,5 m pásmo ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácie od vonkajšieho pôdorysného kraja potrubia na obidve strany.
- 1,5 m pásmo ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácie do priemeru 500 mm od vonkajšieho pôdorysného kraja potrubia na obidve strany.
- 0,5 – 1,0 m od osi na každú stranu telekomunikačnej siete a diaľkového kábla.
- Pri využití územia chrániť koridory pre rekonštrukciu alebo výstavbu hrádzí alebo úpravu korýt tokov v lokalitách - na toku Laborec,.
- Územná rezerva pozdĺž hrádze rieky Laborec od päty hrádze 10 m.
- 6 m od brehovej čiary vodných tokov mimo zastavaného územia.
- 5 m od brehovej čiary odvodňovacích kanálov.

Chránené ložiskové územie, dobývacie priestory

- Rešpektovať prieskumné územie „Východoslovenská Nížina I. – ropa a zemný plyn“.
- Rešpektovať dobývací priestor „Pavlovce nad Uhom“, resp. využívanie výhradných ložísk zemného plynu a gazolínu – kat. územie obce Krišovská Liesková.

Ochrany prírody a krajiny

- regionálne biocentrum v obci Krišovská Liesková – Ortov,
- regionálny biokoridor v obci Krišovská Liesková – rieka Laborec, rieka Uh, Kapušiansky les – Ortov,
- vytvárať podmienky pre založenie miestnych biocentier: Pri Moľve, Sútok Laborca, Čiernej vody a Uhu, Háj a biokoridorov: odvodňovací kanál VSN II, VSN III, kanál Ortov, Lieskovský kanál, Dolný kanál, kanál Udoč.

9.1.2 Prírodné zdroje územia

V skúmanom území sú lokalizované hĺbkové vrty:

- St-21 alebo S-21 – východne od obce Krišovská Liesková (hl. vrtu 3380m)

10. NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU A OCHRANY PRED POVODŇAMI

10.1 NÁVRH Z HĽADISKA OBRANY ŠTÁTU

<Pôvodný text kapitoly č.10.1 sa nemení ani nedopĺňa ! Ostáva v pôvodnom znení>

Zájmy obrany štátu nelimitujú potenciálne plochy pre rozvojové zámery rozvoja sídelnej štruktúry v skúmanom území.

S plochami pre civilnú ochranu a jeho mierové využitie, ako také, sa neuvažuje. Ochrana obyvateľov jestvujúcich a navrhovaných plôch pre bytovú výstavbu je riešená v komplexnej ochrane obce. Nové prístupové komunikácie vzhľadom na funkčnosť triedy, sú navrhované ako zhromažďovací priestor.

10.2 NÁVRH Z HĽADISKA POŽIARNEJ OCHRANY

<Pôvodný text kapitoly č.10.2 sa nemení ani nedopĺňa ! Ostáva v pôvodnom znení>

Z hľadiska požiarnej ochrany je potrebné dodržiavať odstupové vzdialenosti medzi objektmi uvedené v stavebnom

zákone. Podľa vyhlášky č. 288/2001 o požiarnej ochrane sú zohľadnené požiadavky požiarnej bezpečnosti stavieb. Pri zrealizovaní vodovodnej siete navrhujeme osadiť požiarne hydranty.

Prístupová komunikácia bude slúžiť pre zásah požiarnej techniky, na rozvode vody budú

10.3 NÁVRH Z HĽADISKA OCHRANY PRED POVODŇAMI

<Pôvodný text kapitoly č.10.3 sa nemení ani nedopĺňa ! Ostáva v pôvodnom znení>

Z hľadiska ochrany územia pred povodňami v danom území sú zrealizované tieto opatrenia :

- jestvujúca regulácie rieky Uh, Laborec
- jestvujúca regulácia kanálov: Čierna voda, Udoč, Ortov

Pri riekach Uh, Laborec, a kanáloch Udoč a Čierna voda je zrealizovaná hrádza. V tomto úseku je zvýšená ochrana pred povodňami. Je potrebné ponechať obojstranný manipulačný pás šírky 15 m.

Návrh

Podľa záväzných regulatív v schválenom ÚPN VUC Košický kraj, je uvažované s rekonštrukciou hrádze rieky Laborec v severozápadnej a severnej časti kat. územia obce Ižkovce. Hrádza rieky Latorica je navrhovaná na rekonštrukciu resp. zvyšovanie koruny hrádze.

Rieka Uh nemá v súčasnosti dostatočnú kapacitu na prevedenie prietoku Q_{100} ročnej veľkej vody. Podľa vypracovaného stavebného zámeru štátneho podniku SVP, PBH v Košiciach sa uvažuje s rekonštrukciou Uhu na km 0,00-12,3“. Zámerom sa navrhuje s kapacitnenie koryta na prietok Q_{100} v rámci inundačného územia v medzihrádzovom priestore a to najmä z dôvodu rešpektovania maximálnej hladiny v Laborci.

Pozdĺž brehov riek navrhujeme ponechať mimo zastavané územie obce obojstrannú územnú rezervu 15 m. Pozdĺž brehov kanálov, navrhujeme ponechať mimo zastavané územie obce obojstrannú územnú rezervu 6 m. V zastavanom území navrhujeme ponechať územnú rezervu 3 m.

11. NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBA KRAJINY, KOSTRA ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY

11.1.1 Prírodné pomery – všeobecná charakteristika

<Pôvodný text kapitoly č.11.1.1 sa nemení ani nedopĺňa ! Ostáva v pôvodnom znení>

Územie je situované v juhovýchodnej časti obvodu Michalovce. Terénna výšková členitosť je minimálna.

ABIOTICKÉ ZLOŽKY

Orografia:

Územie skúmaného územia je podľa geomorfologického členenia SR /Mazúr, Lukniš, 1980/ je súčasťou alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Panónska panva, provincia Východopanónska panva, provincia Veľká Dunajská kotlina, Oblasť Východoslovenská nížina, celok Kapušianske pláne a Latorická rovina.

GEOMORFOLÓGIA:

Geomorfologické pomery:

Reliéf riešeného územia je rovinný, resp. len mierne zvlnený. Obec Krišovská Liesková sa pohybuje v rozmedzí od 100,0 m.n.m. – hladina Laborca až po 104 m.n.m

Sústava Alpsko – Himalájska, podsústava Panónska panva, provincia Východoslovenská panva, subprovincia Veľká

Dunajská kotlina, oblasť Východoslovenská nížina. Východoslovenská nížina, do ktorej riešené územie spadá, predstavuje intenzívne poklesávajúcu panvu vyplnenú neogennými a sčasti i kvartérnymi sedimentami. Jednotlivé tektonické kryhy tvoriace panvu, nepoklesávali rovnomerne. Poklesnuté časti sú vyplnené až 60 m mocnými polohami kvartérnych štrkov, ílov a pieskov. Na povrchu ich prekrývajú pokrov spraší a sprašových hĺn. Poklesy vo Východoslovenskej nížine majú za následok aj vejárovitý tvar riečnej siete.

Laborecká rovina - rozprestiera sa po oboch stranách Laborca. Západný okraj Laboreckej roviny prebieha pozdĺž Pozdišovského chrbta okrajom Malčickej tabule, z východu ju obklopujú Zalužická pahorkatina a Iňačovská sprašová tabuľa. Južnejšie sa spája so Senianskou mokradou a Kapušanskými pláňami.

Celé územie je budované mladými holocénnymi až subrecénnymi náplavami Laborca tvorenými v podstate iba hlinami ílovitými, miestami piesčitými o hrúbke 3-5 m miestami 6-7 m. Povrch územia je nepatrne uklonený k juhu s veľmi nízkou hodnotou sklonu do 1° – 2°. Laborecká rovina sa rozprestiera v severnej časti kat. územia obce Drahňov.

Kapušanské pláňavy – táto jednotka zahŕňa typické rovinné územie, zovreté zo severu riekou Uh, zo západu Laborcom a z juhu depresnými mokradovými územiami Latorice. Reliéf fluvialných rovín má časť pláňav v blízkosti spomínaných tokov, ktoré geneticky odpovedajú holocénnym a recentným agradačným valom. Popri Latorici sa v reliéfe prejavujú aj zamokrené preliačiny. Centrálna časť pláňav je charakteristická eolickým reliéfom sprašovej tabule a v JZ časti aj súvislejším pokrovom eolických pieskov. Výdatným zdrojom eolického reliéfu sú hlavne piesčité náplavy Uhu. Spraše sú zväčša odvápnené v superpozícii mocnejších súvrství viatych pieskov.

Kapušanské pláňavy zahŕňajú kat. územie obce Krišovská Liesková, Vojany a Ižkovce. Kat. územie obce Drahňov zahŕňajú cca na 80% územia. Kat. územie obce Beša a Čičarovce Kapušanské pláňavy zahŕňajú severnú časť.

Latorická rovina - rozprestiera sa po oboch stranách Latorice. Severný okraj prebieha pozdĺž Malčickej tabuli, Laboreckej roviny a Kapušanskej pláňavy. Severozápadný okraj je zovretý Ondavskou rovinou a Trebišovskou tabuľou. Južný okraj je lemovaný Medzibodrockými pláňavami a juhozápadný okraj Bodrockou rovinou.

Latorická rovina je tvorená morfológickým riečnou nivou budovanou na báze štrkami, štrkopieskami až pieskami. Povrchová časť je tvorená náplavovými hlinami ílovitými až ílovitopiesčitými. V celom rozsahu riečnej nivy je územie v podstate tektonickou depresiou mierne poklesávajúcou, o hrúbke kvartérnej akumulácie 15 až 30 m. Reliéf daného územia je po geomorfologickej stránke takmer úplne rovinatý, plochý s nepatrnými denivelíciami.

Typickým pre to územie je najmä vysoká hladina podzemnej vody a trvalé zamokrenie počas celého roka.

Geomorfologické územia:

Terénne depresie s močiarnou vegetáciou Háj - nachádzajúce sa v poľnohospodársky intenzívne využívannej krajine kat. územia obce Krišovská Liesková.

Povrch širšieho záujmového územia je rovinný popretkávaný odvodňovacími kanálmi. Špecifický odtok z územia je malý, preto je v tomto území záplav veľmi vysoká. Z ďalších geodynamických procesov v širšom záujmovom území je potrebné počítať s pomerne aktívnou antropogénnou činnosťou, prítomnosťou pochovaných mŕtvych ramien, so steknutím pieskov pri ich mechanickom či hydraulickom narušení. Erózne procesy sú v širšom záujmovom území veľmi sporadické.

Prevažná časť územia je tvorená aluviálnymi náplavami rieky Uh, Laborca Latorice. Geologický podklad územia tvoria neogénne a kvartérne sedimenty. Územie patrí do registra tektonických depresí, do oblasti vnútrokarpatských nížin.

Prírodné zdroje:

Ložiská nerastov môžeme vo väčšine prípadov označiť ako geopotenciály /využitie v rôznych odvetviach hospodárstva/. Z hľadiska územných nárokov na výstavbu však nadobúdajú /zvlášť plošne rozsiahlejšie výskyt/ charakter aj geobariér. V katastrálnom území obcí sa v zmysle banského zákona nachádzajú vyhradené nerasty - palivá, technické plyny, nevyhradené nerasty – stavebné suroviny - sa na území nenachádzajú.

Kat. územie obce Krišovská Liesková sa nachádza časť dobývacieho priestoru „Pavlovce nad Uhom“, ktorým sa zabezpečuje ochrana výhradného ložiska zemného plynu, gazolínu a ropy. V hodnotenom území Chránené ložiskové územie /CHLÚ/ - nie je vytýčené.

Klimatické charakteristiky :

Klimatické a hydrologické charakteristiky sú veľmi dôležitým prvkom pre definovanie nielen vodného potenciálu, ale aj pre stanovenie ekologickej kvality posudzovaného územia.

V okolí riešeného územia sa nachádza klimatická a zrážkomerná stanica v Michalovciach (112 m n.m.) – sledovanie všetkých klimatických parametrov okrem snežného svitu a v Lelesy (100 m n.m.) – sledovanie snežného žiarenia, teploty a zrážok.

Klimatický patrí riešené územie do teplej oblasti, podoblasti mierne vlhkej, okrsok teplý, mierne suchý s chladnou zimou. Priemerná ročná teplota vzduchu je 9 až 10⁰ C, s priemernými ročnými úhrnmi zrážok 600 - 650 mm. Maximum snehovej prikrývky priemerne 20 až 30 cm. Smer vetra v roku južný 19 %, severný 11 %, západný 5 %, severozápadný 4 %, severovýchodný 4 %, juhovýchodný 4 %, juhozápadný 3 % a východný 2 %. Na bezvetrie pripadá 48 % v roku. Ročná oblačnosť pod 60 %. Trvanie snežného svitu za rok v priemere nad 2200 hodín.

Dlhodobí trendy zrážkových bilančných zmien v oblasti Východoslovenskej nížiny boli analyzované v ôsmich zrážkomerných staniaciach. Najvýraznejší ročný trendový pokles bol zaznamenaný v zrážkomernej stanici Michalovce (pokles o 185 mm). Výsledky poukazujú na výraznú priestorovú diferenciáciu trendových poklesov. Na základe tohto je možné predpokladať, že dôvody zmien sú nielen globálneho charakteru, ale aj lokálneho (intenzita antropického vplyvu).

Hydrologia vodného toku Latorice a jej prítokov je ovplyvňovaná procesmi priľahlej nížiny. Hydrologický režim sa z dôvodu aj globálnych zmien a ľudských zásahov z minulého obdobia, výrazne odlišuje od pôvodného režimu. Súčasný hydrologický režim je výrazne rozkolísaný a v 7-mich mesiacoch v roku sú evidované záporné hodnoty prietokov. Zvýšené prietoky sú evidované nárazovo, pri jarnom topení snehov a v prípade intenzívnych dlhšie trvajúcich zrážok. Výsledky analýz jasne poukazujú na výrazne zmenené podmienky vodohospodárskeho potenciálu riešeného územia.

SÚČASNÁ KRAJINNÁ ŠTRUKTÚRA

Súčasná krajinná štruktúra skúmaného územia je charakteristická, veľkým podielom vodných plôch, vysokým stupňom zrnenia a nízkym stupňom ekologickej stability.

Typ súčasnej krajiny je krajina so sústredenými vidieckymi sídlami. Je to krajina nížinná, rovinatá, oračínovo – lúčno – lesná krajina v severozápadnej, západnej a západojužnej časti a oračínovo – lúčna krajina v severovýchodnej, východnej a juhovýchodnej časti krajiny.

Súčasná krajinná štruktúra:

Plocha	Krišovská Liesková
	plocha v ha
Orná pôda	958,88
Lúky a pasienky	335,57
Záhrady, ovoc. sady	70,72
Lesy	0
Vodné plochy	36,12
Zastavané plochy	50,82
Vinice, chmelnice	0
Ostatné	106,10
Spolu	1558,21

11.1.2 Základná charakteristika vegetácie fauny a flóry územia

Charakteristika flóry územia:

Riešené územie spadá do oblasti panónskej flóry /Pannonicum/, obvodu europanónska xerothermná flóra

/Eupannonicum/ a do okrsku Východoslovenská nížina.

Takmer celé územie bolo v dávnej minulosti pokryté lužnými lesmi o čom svedčia aj do súčasnosti používané názvy jednotlivých lokalít napr. Dolný les. Do pôvodnej skladby vegetačného krytu riešeného územia v značnej miere zasiahol človek, ktorý systematickým rúbaním a kľčovaním lesných porastov ale aj intenzívnym odvodňovaním časť územia premenil na ornú pôdu, lúky a pasienky. Do prirodzenej skladby takmer všetkých rastlinných spoločenstiev v riešenom území v posledných desaťročiach zasiahli vodohospodárske úpravy, intenzifikácia poľnohospodárstva, a ďalšie antropogénne faktory. Vodná a močiarna vegetácia je jedným z najvýznamnejších fenoménov. Je to relatívne najbohatší komplex prirodzených stanovišť s veľmi vzácnou vegetáciou. Sú to biotopy s vysokým počtom chránených a ohrozených druhov, ako je napríklad aldrovantka pľuzgiernatá /Aldrovanda vesiculosa/, húsenikovec erukovitý /Beckmannia eruciformis/, močiarka Baudotova /Batrachium baudotti/, žerušnica malokvetá /Cardamine parviflora/, elatinka kuričkovitá /Elatine alsinastrum/ bahnička kranská /Eleocharis carniolica/ iskerník bočnokvetý /Ranunculus lateriflorus/. Dominantný druh vysokej drevinnej zelene v južnej časti riešeného územia je najmä Salix alba - vrba biela,

Salix cinerea - vrba popolavá, vtrúsene Salix caprea - vrba rakyta, Populus tremula - topoľ osikový, Fraxinus excelsior – jaseň štíhly, Alnus glutinosa – jelša lepkavá v podraсте Frangula alnus -krušina jelšová, Euonymus europaea – bršlen európsky, Cornus sanguinea – svib krvavý, Viburnum opulus - kalina ob., Sambucus nigra – baza čierna a i.

Riešené územie podľa rozdelenia živočíšnych regiónov patri do oblasti panónskej, obvodu juhoslovenského, do okrsku potiského pahorkatinného, podokrsku nížinného. Zo zoogeografického hľadiska predmetné územie sa nachádza v zóne lužných a zmiešaných lesov Východoslovenskej nížiny. Cez územie prebieha viacero hraníc areálov rozšírenia niektorých druhov živočíchov a vyskytuje sa tu aj niekoľko typických prvkov západokarpatských a východokarpatských elementov.

Z hľadiska zoogeografického zloženia fauny sa na území vyskytuje pestrá paleta živočíšnych druhov v malom od eurosibírskej zložky cez druhy európskeho rozšírenia, boreoalpínske, boreomontánne, po východoeurópske druhy listnatých lesov.

Z hľadiska migrácie živočíšnych druhov je potrebné zdôrazniť význam toku Latorica, ako migračnej cesty pri jarých a jesenných migráciách vtákov, čo značne ovplyvňuje aj biodiverzitu vtáčích spoločenstiev na riešenom území.

Chránené a ohrozené druhy živočíchov uvádzané pre riešene územie v literatúre : kormorán veľký /Phalacrocorax carbo/, svrčiak zelenkavý /Locustella naevia/, trsteniarik vodný /Acrocephalus paludicola/, volavka purpurová /Ardea purpurea/, beluša malá /Egretta grazeta/, bocian biely /Ciconia ciconia/, bocian čierny Ciconia nigra/, kulík čierny /Charadrius dubius/ kačica chrapka /Anas crecca/. Proľahlé lesy poskytujú útočisko početným zástupcom dravcov ako napríklad krahulec ob. /Acipiter nisusu/, haja tmavá /Milvus nigrans/, sova ob. /Strix aluco/ sokol kobcovitý /Falco vespertinus/. Z chránených druhov drobných cicavcov majú tu vhodné životné podmienky piskor malý /Sorex minutus/, jež ob. /Erinaceuseuropaeus/, bielozubka krpatá /Crocifurcasuleovens/, netopier ob. /Myotis myotis/, mačka divá /Felis silvestris/, lasica ob /Musetela nivalis/.

Dôležitým zdrojom kontaminácie pôd sú agrochemikálie, fosforečné hnojivá s vysokým obsahom ťažkých kovov ako chróm, urán, arzén, kadmium, olovo a ortuť. Degradáciu pôd spôsobovali aj odpady poľnohospodárskej prvovýroby. Zvlášť nebezpečné odpady predstavujú nevyužitú prostriedky na ochranu rastlín proti škodcom, ako aj ropné látky. V súčasnosti dochádza k stagnovaniu v hnojení priemyselnými hnojivami, za roky od 1990 sa spotreba priemyselných hnojív znížila z 231 kg/ha na súčasných 50 kg/ha NPK a rovnako dochádza k stagnovaniu v hnojení organickými hnojivami a dôsledku rapidného zníženia stavov hovädzieho dobytku, deficitu organickej hmoty a organických látok v pôde.

<Pôvodný text kapitoly č. 11.1.2 sa dopĺňa nasledovne: >

Živočíšne spoločenstvá v riešenom území môžeme rozdeliť do 5 typov biotopov:

1. **Biotopy krajinej zelene a kriačin** – sú veľmi pozitívne pre toto územie s veľkým významom pre poľ. krajinu. Vyznačujú sa veľkou druhovou diverzitou, výváženosťou druhov a skupín. Dominantné skupiny sú: spevavce, dravce, sovy, holuby, ďatle. Zabezpečujú stabilitu biocenóz.

2. **Biotop vlkých lúk, pasienkov a zarastených močarísk** – sú pozitívne s významom pre poľ. krajinu. Druhá diverzita je znížená, menšia vyváženosť druhov a skupín. Dominantné rady sú: bahniaky a bociany.
3. **Biotop intenzívne využívaných lúk, pasienkov** – zoocenózy lúk a pasienkov. Druhy, ktoré tu žijú sú prispôbené priamemu pôsobeniu vonkajších činiteľov – slnečné žiarenie, dážď, vietor a značnému kolísaniu vlhkosti a teploty. Z bezstavovcov sa v týchto ekosystémoch vyskytujú napr. Nematoda, slimáky, pavúky, kosce, roztoče, mnohonôžky, stonožky, mravce, kobyľky a koníky, cikády, vošky, bzdochy, motýle, dvojkrídlovce, blanokrídlovce, chrobáky. Pre teplé a suché stanovišťa sú typické viaceré teplomilné druhy pavúkov, koníkov, bzdoch a cikád, vyskytuje sa tu modlivka zelená, stepné druhy chrobákov. Pasienky sú druhovo chudobnejšie. Zo stavovcov žijú na lúkach a pasienkoch napr. ropucha obyčajná a hlavne r. zelená, v blízkosti vôd i niektoré druhy skokanov a mlokov, jašterica obyčajná, na teplých suchých lúkach i jašterica zelená a zmijovec hladký, z vtákov prhl'aviar červenavý, prhl'aviar čiernohlavý, škovránok poľný, strnádka lúčna a obyčajná, lapťuška lesná. Z cicavcov sú to napr. zajac poľný, hranostaj obyčajný, lasica obyčajná, tchor obyčajný a svetlý
4. **Biotop poľí** – zoocenózy týchto biotopov musia byť prispôbené i agrotechnickým zásahom (orba, žatva, používanie agrochemikálií). V dôsledku toho sa v týchto biotopoch udržali iba značne prispôsobivé druhy. Druho sú tieto zoocenózy chudobné, ale niektoré druhy bývajú mimoriadne hojne zastúpené. Zloženie cenóz závisí dosť od kultúry - každá poľnohospodárska kultúra viaže na seba určité druhy, zastúpené bývajú aj fytofágy. V pôde sú typickými dážďovky a niektoré Nematoda. Z bezstavovcov bývajú ďalej zastúpené mnohonôžky a stonožky, pavúky, chrobáky, roztoče, bzdochy, cikády, vošky, blanokrídlovce (významné sú najmä včely a čmele), dvojkrídlovce, motýle a slizniaky. Stavovcov žije v týchto ekosystémov pomerne málo druhov, sú to napr. ropucha obyčajná, r. zelená, z vtákov jarabica poľná, prepelica poľná, škovránok poľný, bažant obyčajný, z cicavcov krt obyčajný, zajac poľný, chrček roľný, syseľ obyčajný (dnes už zriedkavý), hraboš poľný, hranostaj obyčajný a i. Tento typ zoocenóz je v území najrozšírenejší.
5. **Biotopy ľudských sídiel a prídumových záhrad** – zoocenózy antropicky podmienených habitatov. Patria sem druhy, žijúce predovšetkým v sídlach a ich najbližšom okolí v takých habitatoch ako sú obytné a iné stavby, záhrady, parky, smetiská a pod. Z bezstavovcov sú tu typické niektoré druhy suchozemských kôrovcov, pavúkov, roztočov, hmyzu, zo stavovcov ropucha zelená, rosnička zelená, jašterica obyčajná, z vtákov hrdlička záhradná, drozdčierny, žltochvost domový, lastovička obyčajná, belorítka obyčajná, vrabec domový, stehlíky, kanárik poľný. Z cicavcov sa v týchto biotopoch vyskytujú napr. niektoré druhy netopierov (netopier obyčajný, večernica tmavá), myš domová, potkan obyčajný a i.

11.1.3 Zastavané (urbanizované územia) územie a technické diela

Problematika je podrobne popísaná v predchádzajúcej časti tejto správy.

Vegetácia v zastavaných územiach obcí má tradičný charakter, je kultúrneho charakteru, značné plochy však zaberá aj synantropná vegetácia. Tvorená je predovšetkým vegetáciou úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch a drevinovou vegetáciou na verejných priestranstvách a cintorínoch.

11.2 OCHRANA PRÍRODY A VÝZNAMNÉ KRAJINÁRSKE A EKOLOGICKÉ ŠTRUKTÚRY

<Pôvodný text kapitoly č.11.2 sa nemení ani nedopĺňa ! Ostáva v pôvodnom znení>

11.2.1 Chránené územia

V k.ú. obce Krišovská Liesková sa chránené územie nenachádza.

11.2.2 Genofondovo významné lokality:

Genofondové plochy predstavujú lokality s výskytom chránených, ohrozených a vzácných druhov bioty, prípadne ich celých spoločenstiev. Ku genofondovým plochám zaraďujeme taktiež vyhlásené maloplošné chránené

územia.

Kat. územie obce Krišovská Liesková:

Terénne depresie s močiarnou vegetáciou „Háj“ - nachádzajúce sa v poľnohospodársky intenzívne využívanej krajine

Takmer celé územie bolo v dávnej minulosti pokryté lužnými lesmi o čom svedčia aj do súčasnosti používané názvy jednotlivých lokalít napr. Dolný les. Do pôvodnej skladby vegetačného krytu riešeného územia v značnej miere zasiahol človek, ktorý systematickým rúbaním a klčovaním lesných porastov ale aj intenzívnym odvodňovaním časť územia premenil na ornú pôdu, lúky a pasienky. Do prirodzenej skladby takmer všetkých rastlinných spoločenstiev v riešenom území v posledných desaťročiach zasiahli vodohospodárske úpravy, intenzifikácia poľnohospodárstva a ďalšie antropogénne faktory.

Nelesná drevinná vegetácia

- predstavuje bioticky významné prvky krajinnej štruktúry – líniou drevinnú vegetáciu, lesíky, remízky a skupiny drevín v poľnohospodárskej krajine a pokročilé sukcesné štádia TTP s vysokým zastúpením drevín. V posudzovanom území je zastúpená významnejšie len brehovými porastami vodných tokov (pozdĺž kanálov, čiastočne aj zvyšky pôvodných porastov v okolí mŕtvych ramien vodných tokov).

Charakteristika flóry územia:

Riešené územie spadá do oblasti panónskej flóry /Pannonicum/, obvodu europanónska xerothermná flóra /Eupannonicum/ a do okrsku Východoslovenská nížina.

Takmer celé územie bolo v dávnej minulosti pokryté lužnými lesmi o čom svedčia aj do súčasnosti používané názvy jednotlivých lokalít napr. Dolný les. Do pôvodnej skladby vegetačného krytu riešeného územia v značnej miere zasiahol človek, ktorý systematickým rúbaním a klčovaním lesných porastov ale aj intenzívnym odvodňovaním časť územia premenil na ornú pôdu, lúky a pasienky. Do prirodzenej skladby takmer všetkých rastlinných spoločenstiev v riešenom území v posledných desaťročiach zasiahli vodohospodárske úpravy, intenzifikácia poľnohospodárstva, a ďalšie antropogénne faktory. Vodná a močiarna vegetácia je jedným z najvýznamnejších fenoménov. Je to relatívne najbohatší komplex prirodzených stanovišť s veľmi vzácnou vegetáciou. Sú to biotopy s vysokým počtom chránených a ohrozených druhov, ako je napríklad aldrovantka pluzgiernatá /Aldrovanda vesiculosa/, húsenikovec erukovitý /Beckmannia eruciformis/, močiarka Baudotova /Batrachium baudotti/, žerušnica malokvetá /Cardamine parviflora/, elatinka kuričkovitá /Elatine alsinastrum/ bahnička kranská /Eleocharis carniolica/ iskerník bočnokvetý /Ranunculus lateriflorus/. Dominantný druh vysokej drevinnej zelene v južnej časti riešeného územia je najmä Salix alba - vrba biela,

Salix cinerea - vrba popolavá, vtrúsene Salix caprea - vrba rakyta, Populus tremula - topoľ osikový, Fraxinus excelsior – jaseň štíhly, Alnus glutinosa – jelša lepkavá v podraсте Frangula alnus - krušina jelšová, Euonymus europaea – bršlen európsky, Cornus sanguinea – svib krvavý, Viburnum opulus - kalina ob., Sambucus nigra – baza čierna a i.

Charakteristika fauny územia:

Riešené územie podľa rozdelenia živočíšnych regiónov patri do oblasti panónskej, obvodu juhoslovenského, do okrsku potiského pahorkatinného, podokrsku nížinného. Zo zoogeografického hľadiska predmetné územie sa nachádza v zóne lužných a zmiešaných lesov Východoslovenskej nížiny. Cez územie prebieha viacero hraníc areálov rozšírenia niektorých druhov živočíchov a vyskytuje sa tu aj niekoľko typických prvkov západokarpatských a východokarpatských elementov.

Z hľadiska zoogeografického zloženia fauny sa na území vyskytuje pestrá paleta živočíšnych druhov v malom od eurosibírskej zložky cez druhy európskeho rozšírenia, boreoalpínske, boreomontánne, po východoeurópske druhy listnatých lesov.

Z hľadiska migrácie živočíšnych druhov je potrebné zdôrazniť význam toku Latorica, ako migračnej cesty pri jarňoch a jesenných migráciách vtákov, čo značne ovplyvňuje aj biodiverzitu vtáčích spoločenstiev na riešenom území.

Chránené a ohrozené druhy živočíchov uvádzané pre riešene územie v literatúre: kormorán veľký /Phalacrocorax carbo/, svrčiak zelenkavý /Locustella naevia/, trsteniarik vodný /Acrocephalus paludicola/, volavka purpurová /Ardea

purpurea/, beluša malá /Egretta grazeta/, bocian biely /Ciconia ciconia/, bocian čierny Ciconia nigra/, kulík čierny /Charadrius dubius/ kačica chrpka /Anas crecca/. Proľahlé lesy poskytujú útočisko početným zástupcom dravcov jako napríklad krahulec ob. /Acipiter nisusu/, haja tmavá /Milvus nigrans/, sova ob. /Strix aluco/ sokol kobcovitý /Falco vespertinus/. Z chránených druhov drobných cicavcov majú tu vhodné životné podmienky piskor malý /Sorex minutus/, jez ob. /Erinaceuseuropaeus/, bielozubka krpatá /Crociodurasualeovens/, netopier ob. /Myotis myotis/, mačka divá /Felis silvestris/, lasica ob /Musetela nivalis/.

Pochôdzkou zistené druhy vyskytujúcej sa fauny, ktorá v riešenom území nachádza priestor na reprodukciu:

a, Obojživelníky: ropucha obyčajná - /Bufo bufo/, Hrabavka škvrnitá - Pelobates fuscus, skokan zelený - Rana kliesculenta,

b, Plazy: jašterica obyčajná - Lacerta agilis, užovka obyčajná - Natrix natrix,

c, Vtáky: škovránok poľný - Alauda arvensis, kačica divá - Anas platyrhynchos, kačica chrapačka - Anas querquedula, myšiarka ušatá - Astotus, myšiak hôrny - Buteo buteo, stehlík obyčajný - Carduelis carduelis, bocian biely - Ciconia ciconia, kaňa močiarna - Circus aeruginosus, glezg obyčajný - Coccothraustes coccothraustes, kukučka obyčajná - Cuculus canorus, ďateľ veľký - Dendrocopos major, pinka obyčajná - Fringilla coelebs, včelárík zlatý - Merops apiaster, vrabec poľný - Passer montanus, bažant obyčajný - Phasianus colchicus, straka obyčajná - Pica pica, hrdlička poľná - Streptopelia turtus,

d, Cicavce: srna hôrná - Capreolus capreolus, večernica pozdná - Eptesicus serotinus, zajac poľný - Lepus europeus, hraboš poľný - Microtus agrestis, netopier vodný - Myotis daubentoni, piskor obyčajný - Sorex araneus, sviňa divá - Sus scrofa, líška obyčajná Vulpes vulpes, krt obyčajný - Talpa europea.

Základný zoologický prieskum sa opiera o ornitológické poznatky získané z riešeného územia v predošlom období. Výsledky poznania boli aktualizované priebežnými, súčasnými terénnymi pozorovaniami.

Determinácia a identifikácia druhov bola prevádzaná vizuálne, sluchovou analýzou hlasových prejavov jednotlivých druhov a identifikáciou druhotných znakov výskytu.

Orná pôda a trvalé kultúry

- sú najrozšírenejšie v severnej časti v riešeného územia prevažne v kat. území obce Krišovská Liesková, Drahňov, Vojany a v južnej časti riešeného územia v kat. území obce Čičarovce. Dominujú veľkoblukové polia, v blízkosti obcí je väčšie zastúpenie úzkopásových polí (záhumienkov). Na území sa nenachádzajú plochy vinogradov ani plocha sadov.

Dôležitým zdrojom kontaminácie pôd sú agrochemikálie, fosforečné hnojiva s vysokým obsahom ťažkých kovov ako chróm, urán, arzén, kadmium, olovo a ortuť. Degradáciu pôd spôsobovali aj odpady poľnohospodárskej prvovýroby. Zvlášť nebezpečné odpady predstavujú nevyužitú prostriedky na ochranu rastlín proti škodcom, ako aj ropné látky. V súčasnosti dochádza k stagnovaniu v hnojení priemyselnými hnojivami, za roky od 1990 sa spotreba priemyselných hnojív znížila z 231 kg/ha na súčasných 50 kg/ha NPK a rovnako dochádza k stagnovaniu v hnojení organickými hnojivami v dôsledku rapídneho zníženia stavov hovädzieho dobytku, deficitu organickej hmoty a organických látok v pôde.

Vodné toky a plochy

V riešenom území je riečna sieť tvorená takmer výlučne umelými kanálmi a upravenými tokmi (Laborec, Čierna voda, Uh, Latorica). Sieť odvodňovacích kanálov (Duša, Udoč, Ortov, Maťovský kanál, Bešiansky kanál, Prukšiansky kanál, Kapušiansky kanál, Veľký kanál).

Technické prvky

sú antropogénneho pôvodu a tvorené sú rôznymi objektmi vo voľnej krajine. V riešenom území sú predstavované najmä poľnohospodárskymi výrobnými areálmi špecializovanými na živočíšnu výrobu a hospodárskymi dvorami poľnohospodárskych podnikov. Nachádzajú sa na okraji alebo v blízkosti každej obce.

Z nepoľnohospodárskych technických areálov sa na danom území nachádzajú zariadenia:

- v kat. území obce Krišovská Liesková sa nachádza rozvodňa 400 kV Veľké Kapušany,
- v kat. území obce Vojany sa nachádza areál EVO Vojany, SWS Vojany, Slovnaft Bratislava.

Priemyselné a dobývacie objekty

V skúmanom území združenia obcí sa nachádzajú tieto chránené ložiskové územia a dobývacie priestory:

Krišovská Liesková – v kat. území obce sa nachádza časť dobývacieho priestoru „Pavlovce nad Uhom“, ktorým sa zabezpečuje ochrana výhradného ložiska zemného plynu a gazolínu. V súčasnosti túto ochranu zabezpečuje organizácia Nafta, a.s. so sídlom Gbely s platnosťou do 4.11.2007. V kat. území obce nie sú evidované zosuvy, ani staré banské diela.

Energovody a produktovody

V kat. území obce Krišovská Liesková sa nachádza rozvodňa 400 kV Veľké Kapušany, ako aj nasledovné vedenia 400 kV, ktoré sú prevádzkované SEPS, a.s. Bratislava:

- 400 kV vedenie č. 041 EVO 2 – V. Kapušany
- 400 kV vedenie č. 042 EVO 2 - V. Kapušany
- 400 kV vedenie č. 409 V. Kapušany - Lemešany
- 400 kV vedenie č. 428 V. Kapušany - Moldava
- 400 kV vedenie č. 440 V. Kapušany – Mukačevo (UA)

Juhozápadným a južným územím riešeného územia združenia časti „Použia“ prechádza tranzitný plynovod DN 2 x 1400/ 3x 1200, VTL plynovod Vojany – Užhorod DN 700, ropovod, medzištátny plynovod VVTL dn 700. Severným okrajom prechádza ropovod I. DN 500, ropovod II. DN 700

Dopravné objekty a línie

Obec Krišovská Liesková je na cestu II/552 Vojany – Veľké Kapušany napojená cestu III/ 552 47 Vojany - žel. stanica Čičarovce a cestou III/552 29 žel. stanica Čičarovce – Krišovská Liesková. Na cestu III/552 29 je napojená cesta III/552 30 smer Krišovská Liesková. Cesta III/552 29 je v severovýchodnej časti napojená na cestu II/555 Michalovce – Veľké Kapušany.

Južným okrajom skúmaného územia prechádza jednokoľajová železničná trať normálneho rozchodu: Michalovce - Laškovce - Veľké Kapušany a jednokoľajová železničná trať širokého rozchodu: Haniska pri Košiciach - Trebišov - Veľké Kapušany.

Novonavrhané cyklistické komunikácie sa navrhujú viesť po jestvujúcich komunikáciách.

Sídelná vegetácia

Všetky sídla posudzovaného územia sú vidieckeho typu, charakteristické sú zástavby vidieckeho typu (rodinné domy a prídomevé záhrady). Pomerne veľké zastúpenie majú na území záhrady a menšie zastúpenie je plochami verejnej zelene (parčíky, cintoríny, ihriská).

Súkromná zeleň - Systém zelene v intraviláne obcí je tvorený prevažne záhradami, ktoré sú väčšinou upravené a udržiavané. Určitým nedostatkom je prehustenosť výsadiieb a výskyt hospodárskej zelene v predzáhradkách.

Verejná, izolačná a ostatná zeleň - Verejná zeleň sa nachádza na verejných priestranstvách, ako sú priestory okolia kostola, obecného úradu v strede obce, pozdĺž tokov a kanálov.

11.3 OCHRANA KRAJINY A VÝZNAMNÉ KRAJINÁRSKE A EKOLOGICKÉ ŠTRUKTÚRY

<Pôvodný text kapitoly č.11.3 sa nemení ani nedopĺňa ! Ostáva v pôvodnom znení>

11.3.1 Prírodné zdroje

v riešenom území sú známe tieto prírodné zdroje:

- dobývací priestor "Pavlovce n/Ú" - ložisko zemného plynu a gazolínu
- chránené ložiskové územie „Krišovská Liesková“

V skúmanom území sú lokalizované hĺbkové vrty:

- Či-2 – v tesnej blízkosti obce Ižkovce (hl. vrtu 3175m)
- Či-1 – cca 1 km východne od obce Beša (hl. vrtu 3360 m)

- St-21 alebo S-21 – východne od obce Krišovská Liesková (hl. vrtu 3380m)

11.3.2 Chránené územia prírody

V riešenom území nie sú zaznamenané chránené územia prírody.

Na území sa nachádza - významné krajinné prvky: - rieka Laborec, Uh, Čierna voda

11.3.3 Územia kategórie „C“ v zmysle Preventívnych opatrení ochrany prírody

Krajinný priestor Laborec – prevažne zachovaný prirodzený tok rieky Laborec so zvyškami mŕtvych ramien, pôvodných brehových porastov, lužných lesov, aluviálnych lúk a močiarov. Z drevín najmä vŕba a jelša lepkavá. Ostrovčeky pálky, trste a ostríc na zvyškoch mŕtvych ramien.

Krajinný priestor Uh – prirodzený i čiastočne upravený tok rieky Uh s brehovými porastami, zvyškami aluviálnych lúk a lužných lesov. Prevažujú pôvodné dreviny.

11.3.4 Genofondovo významné lokality

Sútok Laborca, Čiernej vody a Uhu - územie sa nachádza v severozápadnej časti katastra obce. Lužný les na brehu rieky Laborec s výskytom Bociana čierneho (*Ciconia nigra*), včelára lesného (*Penis apivorus*) a korunkovky strakatej (*Fritillaria meleagris*). Územie zahŕňa aj úsek rieky Laborec.

Brehové porasty Laborca - územie sa nachádza v severozápadnej časti katastra obce. Brehové porasty rieky Laborec s výskytom Kociana čierneho (*Ciconia nigra*), včelára lesného (*Penis apivorus*) a korunkovky strakatej (*Fritillaria meleagris*). Územie zahŕňa aj úsek rieky Laborec.

11.3.5 Prvky územného systému ekologickej stability

Do R-ÚSES spadajú všetky segmenty s nadregionálnym a regionálnym významom.

Regionálny ÚSES tvorí sieť ekologicky významných segmentov krajiny, ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov na danom území.

Nadregionálne biocentrá :

Krišovská Liesková - na území sa nenachádzajú.

Nadregionálne biokoridory :

Krišovská Liesková - na území sa nenachádzajú.

Regionálne biocentrá :

Krišovská Liesková

BC – R Ortov: Územie zahŕňa jazero Ortov, zachovalé brehové porasty a zvyšok teplomilnej dúbravy s výskytom pôvodných biocenóz mŕtveho ramena, v lesnom poraste sa vyskytujú rastliny lužných lesov.. Vyskytujú sa tu vzácne druhy živočíchov od bezstavovcov po poľovné cicavce.

Regionálne biokoridory :

Krišovská Liesková:

BK –R Laborec – Prirodzený tok rieky Laborec so zvyškami mŕtvych ramien pôvodných brehových porastov, zvyškov lužných lesov, aluviálnych lúk a močiarov. Výskyt vzácných druhov vtákov a ich významné hniezdisko. Výskyt rastlinných spoločenstiev zvyškov lužného lesa, aluviálnych lúk a močiarov.

BK – R Uh: Čiastočne upravený tok rieky Uh s viac menej súvislými brehovými porastami, zvyškami aluviálnych lúk a lužných lesov. Prevažujú pôvodné dreviny.

Lokálne biokoridory :

Krišovská Liesková – odvodňovací kanál VSN II, VSN III, kanál Ortov, Lieskovský kanál, Dolný kanál, kanál Udoč

Miestny ÚSES

a. Miestné biocentrá (návrh):

- BC – M Pri Moľve
- BC – M Sútok Laborca, Čiernej vody a Uhu
- BC – M Háj

b. Miestne biokoridory /Návrh/:

Časť územia je odlesnená a zbavená vysokej drevinnej vegetácie. Z dôvodu prepojenie jednotlivých prvkov navzájom je potrebné výsadbou stanovištné vhodných drevín vytvoriť nové migračné trasy - miestne biokoridory. Na výsadbu krajinársky, ale aj majetkoprávne najvhodnejšími sa javia územia v okolí vodných tokov a poľných ciest.

Stanovište najvhodnejšími drevinami na výsadbu sú: najmä Salix alba - vrba biela,

Salix cinerea - vrba popolavá, vtrúsene Salix caprea - vrba rakyta, Populus tremula - topol osikový, Fraxinus excelsior – jaseň štíhly, Alnus glutinosa – jelša lepkavá v podrade Frangula alnus -krušina jelšová, Euonymus europaea – bršlen európsky, Cornus sanguinea – svib krvavý, Viburnum opulus - kalina ob., Sambucus nigra – baza čierna.

Za účelom vytvorenie nových miestnych biokoridorov pre zvýšenie biodiverzity riešeného územia, zrealizovať novú výsadbu z pôvodných druhov drevín a vytvoriť tak nové miestne biokoridory od Bešianskeho poldera smerom k lokalite zamokrených lúk východným smerom tak, aby došlo k prirodzenému prepojeniu jednotlivých existujúcich významných ekologických segmentov.

11.3.6 Stresové javy a zdroje

Sekundárne stresové javy:

Skúmané územie leží v ohrozenej oblasti životného prostredia SR. V blízkosti sa nachádzajú dva veľké zdroje znečisťovania ovzdušia. Prevádzkovateľom týchto zdrojov sú Slovenské elektrárne a.s. Bratislava - EVO Vojany. EVO Vojany prevádzkuje zariadenie EVO1, ktoré pozostáva zo 6-ich blokov na pevné palivo a zariadenia EVO2, ktoré pozostáva taktiež zo 6-ich blokov, ale na plynne a kvapalné palivo. Vyššie uvedené bloky emitujú nasledovné základné znečisťujúce látky (ZL): TZL, SO₂, NO_x, SUMA C. Najväčšie množstvo týchto látok produkujú bloky EVO1.

Na celkovú kvalitu ovzdušia má vplyv smer emisií z komínov, ktorý závisí od meteorologických podmienok, hlavne od smeru prevládajúcich vetrov. Úroveň životného prostredia v tejto časti územia je zaradená do triedy III. prostredie narušené. Prostredie vyhovujúce

Negatívne účinky znečisťovania majú najväčší dopad na vegetáciu a poľnohospodársky využívanú pôdu.

Najvýznamnejšími faktormi negatívne ovplyvňujúcimi životné prostredie skúmaného územia okrem vyššie uvedeného sú najmä zdroje sekundárnych stresových javov:

- absentujúca kanalizácia s čistiarňou odpadových vôd v obciach
- hluk z prevádzky EVO Vojany, Slovnaft , SWS
- hluk z cesty triedy II. a III.

Pásma hygienickej ochrany (PHO) technických objektov:

V skúmanom území sa nachádzajú tieto ochranné pásma obmedzujúce a regulujúce ďalší územný rozvoj obcí:

Katastrálne územie Krišovská Liesková.

- PHO cintorína 50 m
- Cesta III. triedy č. 552 30, III/552 29, III/ 552 47 od osi vozovky 20 m na každú stranu v úseku mimo zastavané územie obce.
- Železničná trať od osi koľaje 60 m na každú stranu
- Vzdušné VN elektrické vedenia 22 kV, 10 m na každú stranu od krajného vodiča
- Vzdušné vedenie 400 kV - 25 m a 110 kV - 20 m, na každú stranu od krajného vodiča
- Plynovod STL 10 m na každú stranu od osi plynovodu v úseku mimo zastavané územie obce.
- VVTL DN 700 30 m na každú stranu od osi plynovodu v úseku mimo zastavané územie obce
- Ropovod DN 500, DN 700 - od osi na každú stranu 300 m

- Gazelinovod Senné – Vojany, 20 m na každú stranu

11.4 ÚZEMNÝ PRIEMET EKOLOGICKEJ STABILITY KRAJINY

<Pôvodný text kapitoly č.11.4 sa nemení ani nedopĺňa ! Ostáva v pôvodnom znení>

Klasifikácia územia je podľa ekologickej stability z pozitívneho hľadiska a faktorov znižujúcich ekologickú stabilitu rozdelená do 5 stupňov ekologickej stability:

- I. stupeň – veľmi vysoká ekologická stabilita
- II. stupeň – vysoká ekologická stabilita
- III. stupeň – stredne vysoká ekologická stabilita
- IV. stupeň – malá ekologická stabilita
- V. stupeň – veľmi malá ekologická stabilita

Pasport plôch z hľadiska ekologickej stability krajiny :

Plochy ekologický nestabilné:

Orná pôda s nízkym plošným zastúpením osobitne významných častí prírody a krajiny
Územia postihnuté eróziou
Územia pod vplyvom svahových pohybov
Územia degradačne postihnuté antropogénnou činnosťou / nelegálne skládky, zastavané územia /

Plochy ekologický stredne stabilné:

Trvalé trávne porasty s nízkym plošným zastúpením osobitne významných častí prírody a krajiny
Lesné monokultúry na nepôvodných stanovištiach
Plošné výsadby nepôvodných druhov vrátane poľnohospodárskych kultúr

Plochy ekologický stabilné

Lesné kultúry na pôvodných stanovištiach
Mokradné spoločenstvá
Brehové porasty pri tokoch

Za účelom zistenia a stanovenia hodnoty vyjadrujúcej kvantitatívnu mieru ekologickej stability resp. narušenia ekologických väzieb v riešenom území bol uskutočnený výpočet.

Výpočet stupňa ekologickej stability bol získaný váhovým koeficientom podľa vzťahu:

$$SES = (Pop.E\text{Sop} + Pvi.E\text{Svi} + Pza.E\text{Sza} + Pos.E\text{Sos} + Ptt.E\text{Stt} + Ple.E\text{Sle} + Pvo.E\text{Svo} + Pzp.E\text{Szp} + Posp.E\text{Sosp}) : CPku$$

kde:

Pop je plocha ornej pôdy – 958,88 ha
ESop je ekologický stupeň ornej pôdy /priem. hodnota 0,77/
Pvi je plocha viníc – 0 ha
ESvi je ekologický stupeň viníc /1,00/
Pza je plocha záhrad – 70,72 ha
ESza je ekologický stupeň záhrad /3,00/
Pos je plocha ovocných sádov – 0 ha
ESos je ekologický stupeň ovocných sádov /2,00/
Ptt je plocha trvalých trávnych porastov – 335,57 ha
EStt je ekologický stupeň TTP /4,00/
Ple je plocha lesných ekosystémov – 0 ha
ESle je ekologický stupeň lesných ekosystémov /5,00/
Pvo sú vodné plochy – 36,12 ha
ESvo je ekologický stupeň vodných plôch /4,00/
Pzp sú zastavané plochy – 50,82ha

ESzp je ekologický stupeň zastavaných plôch /1,00/
Posp sú ostatné plochy – 106,10 ha
ESosp je ekologický stupeň ostatných plôch /0,50/
CPku je celková výmera katastrálneho územia – 1558,21 ha

Katastrálne územie obce Krišovská Liesková dosahujú stupeň ekologickej stability územia 1,63 - veľmi malý stupeň ekologickej stability (pod hodnotu 2,00).

11.5 KRAJINNOEKOLOGICKÁ INTERPRETÁCIA

<Pôvodný text kapitoly č.11.5 sa nemení ani nedopĺňa ! Ostáva v pôvodnom znení>

11.5.1 Estetické vnímanie krajiny

Katastrálne územie obce *Krišovská Liesková* je situované v juhovýchodnej časti obvodu Michalovce. Teréna výšková členitosť je minimálna. Pohybuje sa v rozmedzí od 100,0 m.n.m. – hladina Laborca až po 104 m.n.m..

Obec sa nachádza vo východnej časti Východoslovenskej nížiny, na nánosovom vale Uhu. V kat. územia sa nenachádzajú žiadne lesné porasty. Územie je popretkávané sieťou odvodňovacích kanálov (Lieskovský, Udoč a Dolný kanál). Severozápadný okraj katastrálneho územia je významný tým, že sa tu stretávajú rieka Uhu s Čiernou vodou a potom sa vlievajú do rieky Laborec.

Klimatický patrí riešené územie do teplej oblasti, podoblasti mierne vlhkej, okrsok teplý, mierne suchý s chladnou zimou.

V kat. územia sa nenachádzajú žiadne lesné porasty. V severnej časti katastrálneho územia sa nachádzajú odvodňovacie kanály - Dolný kanál a Udoč. Severný okraj kat. územia lemuje rieka Laborec.

11.5.2 Enviromentálne problémov

Územný rozvoj združenia obcí i jednotlivých obcí bude potrebné orientovať predovšetkým na zlepšenie kvality ekonomického, sociálneho a životného prostredia. Rozvojové nároky vyplývajúce z prírastku obyvateľstva, budú vzhľadom na súčasné nepriaznivé demografické tendencie, druhoradé. Významný vplyv na rozvoj nových obytných plôch môže mať poloha blízkosti mesta Veľké Kapušany a z toho vyplývajúci záujem obyvateľov tohto mesta o bývanie v kvalitnejšom vidieckom prostredí. Pre územný rozvoj majú obce dostatok plôch v zastavanom území i mimo neho.

Pri riešení územného plánu je potrebné vychádzať zo zoznamu toho času známych, resp. pripravovaných investičných zámerov, vypracovaných projektov a štúdií a rešpektovať platné územné rozhodnutia a stavebné povolenia.

Na základe prevedených prieskumov a rozborov je možné identifikovať tieto hlavné územno-technické problémy ktoré je potrebné v územnom pláne riešiť:

- Rozvojové plochy potrebné pre obytnú zónu vrátane základného občianskeho vybavenia vyplývajúce zo zvýšenia kvality sociálneho prostredia (zvýšenie počtu bytov na 1 000 obyvateľov na úroveň Slovenska v roku 1991 t.j. 307 bytov/1 000 obyv.) a z prirodzeného prírastku.
- Rozvojové plochy pre malovýrobu.
- Lokalizáciu zariadení sociálnej starostlivosti pre postupne sa zvyšujúci podiel starých obyvateľov.
- Hygienickú kolíziu poľnohospodárskych dvorov s funkciou bývania.
- Usporiadanie a funkčné využitie nezastavaných a nevyužívaných plôch v zastavanom území obcí.
- Skvalitnenie systému miestnych obslužných komunikácií a parkovania automobilov.
- Vybudovanie a dobudovanie technickej infraštruktúry najmä odvedenie a čistenie splaškových vôd.
- Rozšírenie verejnej zelene v jednotlivých obciach riešeného územia plošne aj druhovo.
- Obnovenie izolačnej zelene pri výrobných plochách v okolí miestnych ihrísk a poľnohospodárskych dvorov.
- Dosadbu brehových porastov a vytvoriť tak stabilné miestne biokoridory.

11.6 NÁVRH OPATRENÍ - pre zvýšenie hodnoty stupňa ekologickej stability

<Pôvodný text kapitoly č.11.6 sa nemení ani nedopĺňa ! Ostáva v pôvodnom znení>

Na zabezpečenie ekologickej stability a zvýšenia biodiverzity je potrebné vytvárať v častiach katastrálnych území s vyšším stupňom zornenia podmienky pre rozčlenenie krajiny postupnou výsadbou zelene okolo poľných ciest, potokov, odvodňovacích kanálov a na hraniciach jednotlivých blokov. V maximálne možnej miere zachovať súčasný stav vodných tokov vrátane brehovej vegetácie.

V jednotlivých sídlach riešiť zachovanie, udržiavanie a zvýšenie podielu drevinovej vegetácie vo verejných a tiež vo vyhradených (súkromných) priestoroch.

Ďalej pre zvýšenie ekologickej stability územia je potrebné:

- revitalizovať a rozšíriť verejnú zeleň v jednotlivých obciach riešeného územia plošne aj druhovo,
- v maximálne možnej miere zachovať súčasný stav vodných tokov vrátane brehovej vegetácie,
- obnoviť, resp. vysadiť izolačnú zeleň pri výrobných plochách v okolí miestnych ihrísk a poľnohospodárskych dvorov, použiť pritom dreviny stanovištne vhodné - jaseň, jelša, dub, hrab, vrba,
- vylúčiť znečisťovanie najmä k obciam priľahlých území domovými odpadmi,
- asanovať bývalé skládky komunálneho odpadu,
- dodržiavať hydrologický režim a vylúčiť zhoršovanie kvality povrchových a podzemných vôd,
- zamedziť výrubu rozptýlenej zelene a stromov rastúcich mimo lesa,
- za účelom zvýšenia biodiverzity riešeného územia vysadiť stromovú zeleň (remízky) všade tam, kde to dovoľujú prírodné a majetkové pomery.
- vylúčiť rozorávanie lúk a pasienkov až k brehovej čiare vodných tokov,
- vylúčiť výrub pôvodných brehových porastov okolo vodných tokov,
- viete piesky sú náchylné na eolický transport, odporúčame ich využívať pre vinice, sady, krmoviny
- obmedziť výrub rozptýlenej drevinovej zelene,
- citlivo vymeniť nevhodné radové topoľové porasty za pôvodné dreviny,
- zákaz vypaľovať lúčne a pasienkové porasty,
- vhodnými opatreniami zamedziť znečisteniu územia organickými a anorganickými odpadmi,
- zladíť spôsoby obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy v skúmanom území so záujmami ochrany prírody a krajiny.

12. DOPRAVA A DOPRAVNÉ ZARIADENIA

12.1 VEREJNÉ DOPRAVNÉ VYBAVENIE

12.1.1 Širšie dopravné návaznosti

Cestná doprava

<Pôvodný text kapitoly č. 12.1.1. sa dopĺňa nasledovne. >

Z hľadiska dopravy, navrhovaná plocha areálu „Elektrárne na biomasu“ si nevyžaduje novú prístupovú komunikáciu. Areál je navrhovaný sprístupniť z cesty tr. III/552047. Prísun paliva bude zabezpečený LKW po cestnej komunikácii tr.III a železničnou dopravou vo vagónoch.

Na vybraných cestách II. a III. tried sú známe údaje o intenzite dopravy z Celoštátneho profilového sčítania z roku 2005. Výhľadové zaťaženie na komunikačnej sieti bolo napočítané pomocou výhľadových koeficientov nárastu jednotlivých druhov dopravy v skladbe dopravného prúdu pre cesty II., a III. triedy :

Tab.č.1

Sčítací úsek cesty	rok	skutočné vozidlá / 24 hod				% nákl. aut.
		nákl. aut.	osobné aut.	motocykle	vozidlá spolu	
III/552047, 02690, smer rázc.Kriš.Liesková-Vojany	2000	139	661	3	803	17,30%
	výhľad 2025	147	747	3	897	16,39%
III/552047,02697, smer V.Kapušany-rázc.Kriš.Liesková	2005	112	719	3	834	13,43%
	výhľad 2025	119	812	3	934	12,75%
III/552047,02697, smer V.Kapušany-rázc.Kriš.Liesková	2010	na tomto úseku nebolo realizované sčítanie dopravy				

Železničná doprava

<Pôvodný text kapitoly sa nemení ani nedopĺňa ! Ostáva v pôvodnom znení>

- Riešeným územím združenia obcí prechádzajú tieto jednokojajné železničné trate:
- jednokojajná elektrifikovaná železničná trať širokého rozchodu so smerom štátna hranica Ukrajina – žst. Maťovce – Haniska pri Košiciach so železničnou dopravňou – žps. Maťovce ŠRT/NR. Trať je využívaná len pre nákladnú dopravu a to v prevažnej miere pre dovoz surovín zo štátov SNŠ. Podľa ÚPN VÚC jej výhľadové vyššie využitie pre vývoz tovarov sa dá predpokladať ako dôsledok rozvoja voľného colného pásma v lokalite Bočiar a Interportu v rovnakej lokalite. Na trati je potrebná modernizácia zabezpečovacieho zariadenia.
  - jednokojajná elektrifikovaná železničná trať normálneho rozchodu so smerom štátna hranica Ukrajina – žst. Maťovce – Bánovce nad Ondavou so železničnou dopravňou – žst. Veľké Kapušany, z. Veľké Kapušany. Podľa ÚPN VÚC trať v súčasnosti nie je využívaná pre medzinárodnú nákladnú dopravu. V návrhovom období nevyžaduje modernizáciu.

Trate úrovňovo križujú cesty III/ 050 229 Budkovce - Drahňov, III/555 3 Stretava - Drahňov, III/ 552 28 smer žst. Vojany a cestu III/552 47 Vojany – Veľké Kapušany.

Južným okrajom kat. územia obce Vojany prechádza širokorozchodná železničná trať do areálu SE, a.s Bratislava a do areálu Slovnaft, a.s Bratislava. Trať nie je elektrifikovaná. Technický stav je vyhovujúci.

V kat. území obce Čičarovce, Drahňov, Krišovská Liesková a Vojany sú umiestnené železničné stanice.

Vysokorychlostné trate (VRT)

<Pôvodný text kapitoly sa nemení ani nedopĺňa ! Ostáva v pôvodnom znení>

Severne od riešeného územia obcí Časti Použitia je podľa ÚPN VÚC Košický kraj navrhovaná trasa vysokorychlostnej železničnej trate, ktorá má byť dvojkolajová, elektrifikovaná na samostatnom telese. Podľa štúdie optimálny systém vedenia vysokorychlostných tratí na území SR (Sudop Trade s.r.o.,1997) a príslušných nariadení vlády SR k ÚPN VÚC dotknutých krajov (z roku 1998), v smere západ - východ je potrebné výhľadove sledovať južný koridor VRT v trase Bratislava - Zvolen - (Plešivec) - Košice - št.hranica s Ukrajinou s prechodom štátnych hraníc v oblasti Maťoviec. Časový rámec výstavby VRT je determinovaný predovšetkým záujmom európskych inštitúcií.

Základná komunikačná sieť

<Pôvodný text kapitoly sa nemení ani nedopĺňa ! Ostáva v pôvodnom znení>

Obec Krišovská Liesková je na nadradenú cestnú sieť napojená cestami III. triedy:

- III/ 55230, ktorá je vedená priamo zastavaným územím obce Krišovská Liesková. Cesta je v obci zokruhovaná a je napojená vo dvoch napojovacích bodoch na cestu III/552 92
- III/552 92, ktorá sa severovýchodne od obce napája na II/555 so smerom Pavlovce nad Uhom-Veľké Kapušany a juhozápadne cestou III/55247 so smerom Vojany-Veľké Kapušany na II/552.

Cesta II. triedy je vybudovaná mimo zastavané územie v kategórii C 9,5/70 a cesty III. triedy v kategórii C 7,5/70.

V zastavanom území obce Krišovská Liesková cesta III/55230 plní funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B3 a je vybudovaná kategórie MOK 7,5/40. Pozdĺž komunikácie je vybudovaný jednostranný asfaltový chodník pre peších šírky 1,0 m, ktorý je od cesty oddelený zeleným pásom.

Cestu III. triedy v obci dopĺňajú obslužné komunikácie, ktoré sprístupňujú:

- v severnej polohe obce rodinnú zástavbu a areál poľnohospodárskeho družstva
- vo východnej polohe areál poľnohosp. družstva Liesková a Agrospol PD Čierne Pole

Na ceste III/552 30 nie sú známe údaje o intenzite dopravy z Celoštátneho profilového sčítania. Ide o cestu na ktorej prevládajú miestne vzťahy s minimálnou dopravnou záťažou koncového sídla.

Návrh

- cesta III/552 30 bude aj v návrhovom období plniť funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B3 a navrhujeme ju prestavať na kategóriu MZ 8,0 /50 v zmysle STN 73 6110
- mimo zastavané územie obce bude vyhovovať kategória cesty C 7,5/70 podľa STN 73 6101
- pozdĺž zbernej komunikácie navrhujeme dobudovať jednostranne chodník pre peších v celej dĺžke zastavaného územia v šírke min. 2,0m, s prestavbou existujúceho chodníka nakoľko šírka chodníka 1,0m je v zmysle STN 73 6110 nevyhovujúca
- v stiesnenej zástavbe IBV v južnej polohe obce a v centre pri požiarnej studni navrhujeme ponechať cestu kategórie MOK 3,7/40. V zmysle STN 73 6110 ide o jednopruhovú komunikáciu s obojsmernou premávkou a šírkou vozovky 2,75m
- pre navrhovanú dostavbu IBV pozdĺž zbernej komunikácie v severnej polohe zástavby navrhujeme ponechať šírku uličného priestoru min. 12,0m
- obslužné komunikácie sprístupňujúce hospodárske dvory radíme do funkčnej triedy C3 a navrhujeme ich prestavať na kategóriu MOK 7,5/40 s jednostranným peším chodníkom z dôvodu bezpečnosti pohybu peších a prejazdu pracovných mechanizmov

Osobná hromadná doprava

Autobusová

Obec je obsluhovaná jednou prímestskou linkou SAD, ktorá priamo obsluhuje územie obce prejazdom po ceste III/55230 a má zriadených 6 zastávok. Štyri linky SAD obsluhujú obec zo zastávky rázcestie:

811428 so smerom Trebišov-Zempl.Jastrabie-Brehov-Oborín-Vojany-V.Kapušany
zastávka: Krišovská Liesková,rázcestie 10+4ž/8+2ž

807471 so smerom Beša –Vojany-Krišovská Liesková-Veľ. Kapušany-Budince/Kapušíanske Kľačany-Ptruška
zastávka: Kriš.Liesk.rázc.,Križany č.5,Križ.č.d.108, č.d.85, Liesková č.d.128,č.d. 6, MŠ, rázc.,

- do obce zachádzajú 5+3ž/4+1ž
- stoja na rázcestí 12/15+4ž

809405 so smerom Sobrance-Kristy-Bežovce/Záhor-Pavlovce nad Uhom-V.Kapušany-Vojany
zastávka: Krišovská Liesková rázc. 3/2

807478 so smerom V.Kapušany-Zempl.Jastrabie-Trebišov-Zempl.Teplica-Košice
zastávka: Kriš. Liesková rázc. 1/1

807473 so smerom Maťovské Vojkovce-V.Kapušany-Čičarovce/Vojany
zastávka: Kriš. Liesková rázc. 1/2

Za priemerný pracovný deň je obec obsluhovaná 9+4 žiackymi spojmi v oboch smeroch. Ostatné linky zastavujú na zástavke rázcestie za priemerný pracovný deň je to 47 spojov v oboch smeroch.

Zastávky nie sú vybavené samostatnými zastavovacími pruhmi, na tento účel sa využívajú krajnice

Návrh

- situovanie autobusových zastávok SAD je pre zástavbu obce vyhovujúca aj pre návrhové obdobie, nakoľko pešia dostupnosť na zastávky nepresahuje vzdialenosť 500m, čo je v súlade s STN 73 6110
- v priestore zastávok navrhujeme vybudovať samostatné zastavovacie pruhy pre spoje SAD, s vybudovaním čakacích priestorov a osadením prístreškov pre cestujúcich

Železničná

Južnou polohou kat. územia obce Krišovská Liesková vedie jednokoľajná elektrifikovaná železničná trať normálneho rozchodu so smerom štátna hranica Ukrajina – žst. Maťovce – Bánovce nad Ondavou. Na trati je zriadená žel. zastávka, kde v priemerný pracovný deň zastavuje 8 vlakov v oboch smeroch.

Parkoviská a odstavné plochy

Garážové státi v rodinnej zástavbe sa budujú individuálne podľa potreby na vlastných pozemkoch.

Návrh

Výpočet a návrh potrieb parkovacích státí pre objekty občianskej vybavenosti obce boli navrhované v zmysle ukazovateľov STN 73 6110 pre stupeň automobilizácie 1:3,5, pri redukcii veľkosti sídelného útvaru.

Obecný úrad, kultúrny dom, Jednota, kostol 15 státí
Kultúrny dom + klubovňa(Liesková) 10 státí (s vylúčením parkovania pred vjazdami a vstupmi do dvorov RD)
Plochy športu 10 státí

Parkovanie v potrebnom počte státí v zmysle ukazovateľov STN 73 6110 si musia zabezpečiť podnikateľské subjekty na vlastnom pozemku. Pri vznikaní nových podnikateľských aktivít, či pri zmene funkčného využitia už existujúcich objektov, je taktiež potrebné požadovať zabezpečenie potrieb statickej dopravy na vlastnom pozemku, aby nedochádzalo ku parkovaniu vozidiel na miestnych komunikáciách.

Ochranné pásma

Základné cestné ochranné pásmo pre cesty II. triedy je 25m , pre cesty III. triedy 20m od osi komunikácie v extravilánových úsekoch a železničné ochranné pásmo je 60m od osi koľajiska, podľa vyhlášky FMD č.35 z roku 1984.

12.1.2 Hluk od automobilovej dopravy

Líniovým zdrojom hluku od automobilovej dopravy riešeného územia obce je cesta tr. III. tried.

Východiskovým podkladom pre výpočet hluku bola predpokladaná intenzita dopravy na rok 2025, zloženie dopravného prúdu a sklonové pomery nivelety komunikácií. Výpočet hluku bol prevedený podľa "Metodických pokynov SK-VTIR" z roku 1984, v miere podrobnosti pre ÚPN. Výpočet predstavuje hladinu hluku bez redukcii možných odrazov, pevných prekážok a pod.

Výpočet izofón ekvivalentnej hladiny hluku od automobilovej dopravy stav k roku 2025

Tab.č.2

Sčítací úsek,	n	podiel	Faktovy	Veľičina	Zákl. hlad.	hlad.dB (m)
---------------	---	--------	---------	----------	-------------	-------------

						hlad.dB (m)	
						65dB	60dB
II/552047, 02690, Kriš.Liesk-Vojany	52	16,4%	F1=1,93 F2=1,22	122	60,9	-	10
III/552047, 02697 V.Kapuš.-Kriš.Lies	54	12,8%	F1=1,66 F2=1,22	109	60,4	-	9

Pre obytné útvary stanovuje vyhláška MZ SSR č.14/1977 Zb najvyššie prípustnú hodnotu ekvivalentnej hladiny hluku vo vonkajšom priestore pozdĺž základnej komunikačnej siete max. L_{Aeq} 60 dB(A).

13. TECHNICKÉ VYBAVENIE

13.1 VODNÉ HOSPODÁRSTVO

13.1.1 Zásobovanie pitnou vodou

Krišovská Liesková - obec je zásobovaná pitnou vodou z Podbrodzskej vodárenskej sústavy z Boťanského skupinového vodovodu so zdrojom vody – studne Boťany o kapacite 200l/s s úpravňou vody. Privádzacie potrubie PVC DN/OD 110mm, je napojené v spotrebisku Veľké Kapušany (pred hydrantom na rozvádzacom potrubí) a je privedené do akumulačných nádrží 2x100m³ v obci Krišovská Liesková. Odtiaľ je rozvádzacím potrubím PVC DN/OD 110 dopravovaná pitná voda do celej obce a pokračuje privádzacím potrubím až do obce Čierne Pole. Celková dĺžka vodovodnej siete je 6 547 m. Z toho privádzacie potrubie PVC DN/OD 110mm-dl. 2208m, rozvádzacie potrubie PVC D 110mm-dl. 4339m.

Návrh

Výhľad potreby vody :

Počet obyvateľov podľa urbanistického návrhu v obci bude 965 osôb do roku 2026.

Potrebu pitnej vody stanovuje úprava MP SR č.477/99 – 810 z 29. 2. 2000:

- pre byty s lokálnym ohrevom vody s vaňovým kúpeľom 135 l/os/deň
- pre byty ostatné, pripojené na vodovod 100 l/os/deň
- pre základnú občiansku vybavenosť obce do 1000 obyv. 15 l/os/deň

Výpočet potreby vody :

Potreba vody pre bytový fond a základnú vybavenosť:

Základné údaje:

Rok	2004	2026
Počet obyvateľov napojených na VV		
Krišovská Liesková	877	965

r. 2026:

- Obyvateľstvo: 965 ob x 135 l/os/deň = 130 275 l/deň
- Občianska vybavenosť: 965 ob x 15 l/os/deň = 14 475 l/deň
- Podnikateľské aktivity 50 os x 50 l/os/deň = 2 500 l/deň
- Poľnohospodárstvo – hov.dobytok 468ks x 80 l/ks/deň = 37 440 l/deň

Priemerná denná potreba vody: $Q_p = 184\,690$ l/deň

Maximálna denná potreba vody: $Q_{max} = Q_p \cdot k_d = 185\,m^3/deň \times 2,0 = 370\,m^3/deň = 4,3$ l/s

Maximálna hodinová potreba : $Q_{mh} = Q_{max} \cdot k_h = 4,3 \times 1,8 = 7,7$ l/s

Celoročná spotreba: $Q_r = Q_p \cdot 365 = 185 \text{ m}^3/\text{rok} \times 365 = 67\,525 \text{ m}^3/\text{rok}$

Max. hodinovú potrebu pitnej vody v obci Krišovská Liesková v množstve 7,7 l/s vykryje nielen zásobovacie potrubie PVC DN/OD 110mm, ale aj rozvážacie potrubie PVC DN/OD 110mm s kapacitou 95 l/s, spolu s potrebou požiarnej vody (6,7 l/s).

V rámci I.etapy projektu ISPA : „Zásobovanie pitnou vodou Juhovýchodu Zemplína“ je riešené napojenie obce na vodovodnú sieť Veľké Kapušany, pred hydrantom na potrubí DN/OD160 je napojené privádzacie potrubie PVC DN/OD110mm do akumuláčnych nádrží Krišovská Liesková 2x100m³ s ČS.

V obci Krišovská Liesková navrhujem vybaviť každý napojený dom či objekt vodomerom osadeným vo vodomernej šachte.

Vodovod je projektovaný v celom spotrebisku, preto nie je potrebné navrhovať nové vodovodné potrubia do lokalít na výstavbu nových rodinných domov.

Akumulácia:

Potrebná akumulácia podľa STN 63 66 50 – Vodojemy čl. 14 má byť 60 – 100% maximálnej dennej potreby vody $Q_{\max}$.

- Výhľadová maximálna denná potreba $Q_{\max}$ bude 370 m³
- Minimálna potrebná akumulácia $V_{\min} = 370 \times 0,6 = 222 \text{ m}^3$

Akumulácia bude zabezpečovaná z akumuláčnych nádrží s ČS vybudovaných v obci Krišovská Liesková s max.hladinou na kóte 104,5m.n.m.. Akumulačné nádrže sú navrhované v celkovom objeme 2x100m³, čo nepostačuje pre výhľadovú potrebu pre obec Krišovská Liesková ani pre výhľadové napojenie obce Čierne Pole (navrhnuté prepojovacie potrubie do obce Čierne Pole).

Pre zabezpečenie výhľadovej maximálnej potreby pre spotrebiská zásobované z tohto vodojemu je potrebné uvažovať s rozšírením akumulácie.

Tlakové pomery:

Kóta max hladiny vo vodojeme	104,50 m.n.m.
Kóta najvyššieho terénu zástavby	104,00 m.n.m
Kóta najnižšieho terénu zástavby	100,00 m.n.m
Hydrostatický pretlak - rozdiel kót	0,5 – 4,5 m v.s.

Pre dosiahnutie optimálnych tlakových pomerov je navrhovaná čerpacia stanica.

Podľa STN 736620 čl.26 hydrodynamický pretlak vo vodovodnej sieti má byť väčší ako 0,25 MPa (2,5 at) avšak najmenej 0,15 MPa (1,5 at).

<Pôvodný text kapitoly č. 13. 1.1. sa dopĺňa nasledovne. >

Navrhovaný areál „Elektráreň na biomasu“ :

- a) zásobovanie priemyselnou vodou - navrhované čerpaním z vodného toku Udoč, ktorý je dotovaný z rieky Laborec. Na úpravu vody je navrhovaná chemická úpravňa vody v areáli elektrárne.

Spotreba priemyselnej vody bude použitá:

- v kotolni na výrobu pary,
- na dopĺňanie chladiaceho systému,
- pre požiarne účely.

- b) zásobovanie pitnou vodou - napojením z Podbodoržskej vodárenskej sústavy z Boťanského skupinového vodovodu so zdrojom vody - studne Boťany o kapacite 200l/s s úpravňou vody.

Počet zamestnancov v areáli elektrárne na biomasu: 20 os

- priemerná denná potreba vody: $Q_p = 20 \text{ os} \times 50 \text{ l/os/deň} = 1\,000 \text{ l/deň}$
- maximálna denná potreba vody: $Q_{\max} = Q_p \cdot k_d = 1 \text{ m}^3/\text{deň} \times 2,0 = 2 \text{ m}^3/\text{deň} = 0,02 \text{ l/s}$

- maximálna hodinová potreba : $Q_{mh} = Q_{max} \cdot k_h = 0,02 \times 1,8 = 0,036 \text{ l/s}$
Celoročná spotreba: $Q_r = Q_p \cdot 365 = 1 \text{ m}^3/\text{rok} \times 365 = 365 \text{ m}^3/\text{rok}$

Max. hodinovú potrebu pitnej vody v areáli „Elektrárne na biomasu“ v množstve 0,036 l/s.

13.1.2 Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

Obec Krišovská Liesková nemá vybudovanú obecnú kanalizáciu. Odpadové vody sú likvidované individuálne a to vypúšťaním do domových žump, ktoré sú vo väčšine prípadov z technického hľadiska nevyhovujúce.

Riešenie odkanalizovania obce je súčasťou projektu „Pitná voda a odkanalizovanie Juhovýchodu Zemplína“. Vo Veľkých Kapušanoch je navrhovaná čerpacia stanica, z ktorej budú odpadové vody výtlačným potrubím odvádzané do ČOV Pavlovce n/Uhom.

Návrh

V súčasnosti sa realizuje výstavba kanalizačnej siete a čistiarne odpadových vôd Pavlovce nad Uhom. Čistiareň odpadových vôd bude slúžiť na čistenie odpadových vôd z Pavloviec nad Uhom, okolitých obcí a z mesta Veľké Kapušany. Je umiestnená na okraji obce Pavlovce nad Uhom v tesnej blízkosti rieky Uh, ktorá bude recipientom vyčistených odpadových vôd. Odpadové vody budú prečerpávané systémom prečerpávacích staníc a odvádzané do ČOV Pavlovce nad Uhom.

Navrhujem pre obec Krišovská Liesková vybudovať ČS OV, z ktorej odpadové vody produkované v obci budú prečerpávané do výtlačného kanalizačného potrubia vybudovaného z PČS Veľké Kapušany do ČOV Pavlovce nad Uhom – HDPE DN/OD 355mm.

Navrhujem dobudovať kanalizačné zberače PVC DN/OD 315mm v obci Krišovská Liesková a zároveň nové kanalizačné prípojky k jednotlivým domom PVC DN/OD160mm.

Navrhované vodohospodárske zariadenia a zberače sú zakreslené vo výkrese infraštruktúry.

Odpadové vody z mesta Veľké Kapušany a obce Krišovská Liesková budú čerpané a výtlačným potrubím dopravované na ČOV Pavlovce nad Uhom. Počet ekvivalentných obyvateľov (EO) bol stanovený na 23312, priemerný denný prítok odpadových vôd privádzaných na ČOV na $Q_{24}=4670 \text{ m}^3/\text{deň}$ (54 l/s), maximálny denný prítok odpadových vôd $Q_d=5460 \text{ m}^3/\text{deň}$ (63 l/s), $BSK_5=1457 \text{ kg}/\text{deň}$ a $NL=1282 \text{ kg}/\text{deň}$.

Počet obyvateľov podľa urbanistického návrhu v obci bude 965 osôb do roku 2026.

Priemerný denný prítok: $Q_p = 184\,690 \text{ l}/\text{deň}$

Maximálny denný prítok: $Q_{max} = Q_p \cdot k_d = 185 \text{ m}^3/\text{deň} \times 2,0 = 370 \text{ m}^3/\text{deň} = 4,3 \text{ l/s}$

Maximálny hodinový prítok: $Q_{mh} = Q_{max} \cdot k_h = 4,3 \times 1,8 = 7,74 \text{ l/s}$

Celoročný prítok: $Q_r = Q_p \cdot 365 = 185 \text{ m}^3/\text{rok} \times 365 = 67\,525 \text{ m}^3/\text{rok}$

Znečistenie od obyvateľov: $BSK_5 = 965 \times 60\text{g}/\text{os}/\text{deň} = 57\,900 \text{ g} > 58\text{kg} \text{ BSK}_5/\text{deň}$

Koncentrácia na vtoku = $58\,000\,000 / 200\,000 = 290 \text{ mg}/\text{l}$

ČOV pri 90 % účinnosti(965×60) : ($0,9 \times 60$) = 1 072 E.O. + (Veľké Kapušany-11928 EO)

ČOV pre 23312 E.O. (ekvivalentných obyvateľov) - $Q_{24} 4670 \text{ m}^3/\text{deň} = 54 \text{ l/s}$

ČOV Pavlovce nad Uhom projektovaná na kapacitu 23 312 E.O. je vyhovujúca.

<Pôvodný text kapitoly č. 13. 1.2. sa dopĺňa nasledovne. >

Navrhovaný areál „Elektrárne na biomasu“ :

Odkanalizovanie je navrhované do vlastnej Čističky odpadových vôd (ČOV), v juhozápadnej časti areálu. Recipientom navrhovanej ČOV bude tok Udoč.

Počet zamestnancov v areáli elektrárne na biomasu:	20 osôb
- priemerný denný prítok:	$Q_p = 20os \times 50 \text{ l/os/deň} = 1\,000 \text{ l/deň}$
- maximálny denný prítok:	$Q_{max} = Q_p \cdot k_d = 1 \text{ m}^3/\text{deň} \times 2,0 = 2 \text{ m}^3/\text{deň} = 0,02 \text{ l/s}$
- maximálny hodinový prítok:	$Q_{m_h} = Q_{max} \cdot k_h = 0,02 \times 1,8 = 0,036 \text{ l/s}$
Celoročná prítok:	$Q_r = Q_p \cdot 365 = 1 \text{ m}^3/\text{rok} \times 365 = 365 \text{ m}^3/\text{rok}$
Znečistenie od zamestnancov:	$BSK_5 = 20 \times 60\text{g/os/deň} = 1200 \text{ g} = 1,2\text{kg BSK}_5/\text{deň}$

13.2 ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIU

Rozvod v obci je zabezpečený z distribučných trafostaníc, ktoré sú vyznačené v grafickej časti a v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka distribučných trafostaníc

Obec	Označenie TR	Umiestnenie TR	Jestvujúci výkon trafo	Vlastník
Krišovská Liesková	TR 1	Roľ. družstvo - Križany	250 kVA	V
	TR 2	Kostol -Križany	250 kVA	V
	TR 1	Roľ. družstvo -Liesková	250 kVA	V
	TR 2	Kanál - Liesková	250 kVA	V

V obci sa nachádzajú 4 trafostanice, v každej časti po dve trafostanice. Trafostanica TR1 Križany a TR1 Liesková sú staršie stožiarové, vo výhľadovom pláne obnovy VSE a.s. má tieto trafostanice zaradené na výmenu. Navýšenie trafostaníc nie je možné za súčasného stavu do plánu rekonštrukcii v najbližších rokoch. Trafostanica TR2 Križany je novšia mrežová PTS a štvrtá TR2 Liesková je typu C22-2b. Všetky trafostanice sú s výkonom 250 kVA. Na trafostaniciach TR2 Križany a Liesková je možné zvýšiť výkon transformátorov. Trafostanice sú napájané kmeňovým vedením VN 228 cez samostatné VN prípojky. Toto vedenie vyúsťuje z ES K. Chlmec. VN prípojky sú vo vyhovujúcom stave. VN prípojka pre TR2 Križany je prevedená zemným káblom.

NN rozvody sú po rekonštrukcii.

Odber na jednu domácnosť vychádza:

- r: 2003: ..... 2 103 kWh /rok

- r: 2004: ..... 2 126kWh /rok

- r: 2005: ..... 2 201 kWh /rok

predpokladaný odber r. 2 006 ..... 2 311 kWh / rok

Posúdenie trafostanice :

Podľa pravidiel SEP zaraďujeme domácnosti vzhľadom na efektívne využívanie elektrických spotrebičov do elektrického stupňa B2.

B2 = 2,05 kVA / dom,byt

Pri predpokladanom ročnom náraste spotreby el. energie indexom 1,05 je predpokladaný inštalovaný príkon ..... 2,15 kVA (byt dom)

Terajšie zaťaženie: $S = \{ 201 \times 2,15 \} + 46.80 = 478.95 \text{ kVA}$

Terajší spoločný výkon vyhovuje s rezervou 520 kVA.

<Pôvodný text kapitoly č. 13. 2. sa dopĺňa nasledovne. >

Návrh

ELEKTRÁREŇ NA BIOMASU

Energetický blok na výrobu elektrickej energie a tepla – navrhovaný na spaľovanie biomasy v zložení drevná

štiepka, slama a antracit. Návrh je v súlade s Energetickou koncepciou SR ako aj Európskej únie – efektívne využívať druhotné obnoviteľné zdroje.

Pre tento účel je uvažované s blokovou trafostanicou s transformátorovou jednotkou 1,6 MVA Meranie výroby resp. odberu elektrického výkonu bude riešené na strane VN / primárne meranie/, obojsmerné štvorkvadrantovým elektromerom. Vyvedenie výkonu do distribučnej siete VN je navrhované káblou prípojkou VN do určeného prípojného bodu vonkajšieho vedenia 22 kV.

Tabuľka distribučných trafostaníc – Návrh - rekapitulácia

Obec	Označenie TR	Umiestnenie TR	Jestvujúci výkon traťa	Navrhovaný výkon traťa	Vlastník
Krišovská Liesková	TR 1	Roľ. družstvo - Križany	250 kVA	250 kVA	V
	TR 2	Kostol -Križany	250 kVA	400 kVA	V
	TR 1	Roľ. družstvo -Liesková	250 kVA	250 kVA	V
	TR 2	Kanál - Liesková	250 kVA	400 kVA	V
Elektrárne na biomasu	TR BE	Areál elektrárne		1,6 MVA	c

13.2.1 Energetické zariadenia

<Pôvodný text kapitoly č.13.2.1 sa nemení ani nedopĺňa ! Ostáva v pôvodnom znení>

Južným a juhozápadným okrajom kat. územia obce Krišovská Liesková prechádza koridor elektrického vedenia 400 kV č. V409 Veľké Kapušany – Lemešany a č. V440 Veľké Kapušany – Mukačevo (UA, rozvodňa 400 kV Veľké Kapušany, ktoré sú prevádzkované SEPS, a.s. Bratislava:

- 2X220 kV vedenie č.VO71/072 EVO Vojany, Ižkovce – Voľa / Lemešany
- 400 kV vedenie č. V041 EVO 2 Vojany– V. Kapušany
- 400 kV vedenie č. V042 EVO 2 Vojany - V. Kapušany
- 400 kV vedenie č. V409 Lemešany - V. Kapušany
- 400 kV vedenie č. V428 Moldava - V. Kapušany
- 400 kV vedenie č. V440 V. Kapušany – Mukačevo (UA)

Návrh

V návrhovom období sú plánované rozvojové stavby prenosovej sústavy:

- Rekonštrukcia existujúceho 1x400 kV vedenia č. V409 Lemešany - V. Kapušany novým dvojitým vedením (2x400 kV). Po uvedení do prevádzky sa terajšie vedenie 1x400 kV vedenia demontuje a jeho koridor už nebude využívaný pre účely vedenia.
- Náhrada jestvujúceho 1x400 kV vedenia č. V440 V. Kapušany – štátna hranica Ukrajina (Mukačevo) novým dvojitým vedením (2x400 kV)
- Rekonštrukcia a rozšírenie jestvujúcej rozvodne 400 kV V. Kapušany (kat. územie obce Krišovská Liesková) o transformáciu 400/110 kV (vrátane prekládky/ preústenie jestvujúcich 110 kV vedení do nej),

Ochranné pásma

Pre vzdušné vedenie pri napätí od 220 kV do 400 kV v zmysle Zákona č. 656/2004 Zb. o energetike je ochranné pásmo 25 m od krajného vodiča na každú stranu vedenia.

13.3 SPOJE A TELEKOMUNIKAČNÉ ZARIADENIA

<Pôvodný text kapitoly č.13.3 sa nemení ani nedopĺňa ! Ostáva v pôvodnom znení>

13.3.1 Telekomunikačné zariadenia

Na riešené územie prichádza telekomunikačný kábel z juhovýchodu, od mesta Veľké Kapušany pozdĺž cesty II/552. Kábel pokračuje cez kat. územie do obce Vojany k tel. ústredne v objekte pošty a pokračuje v smere do obce Krišovská Liesková a Drahňov. V obci Drahňov a Krišovská Liesková telekomunikačný kábel vyusťuje do ústredne v objekte pošty. Do obce Ižkovce odbočuje kábel a končí na drevenom stĺpe v priamo v obci.

Z hľadiska napojenia na verejnú telefónnu sieť patrí riešené územie združenia do primárnej oblasti Michalovce (056). Obce Beša, Drahňov, Ižkovce a Vojany sú napojené na digitálny uzol prístupovej siete Vojany. Obec Čičarovce je napojená na digitálnu telefónnu ústredňu Veľké Kapušany. Obec Krišovská Liesková je napojená na digitálnu telefónnu ústredňu priamo v obci. všetky digitálne telefónne ústredne svojou kapacitou a technologickými možnosťami zabezpečia výhľadové požiadavky na jednotlivé služby.

Miestna telefónna sieť v obciach je riešená kombinovane, t.j. úložnými i vzdušnými káblami na drevených stĺpoch po okraji miestnych komunikáciách. Pokrývajú celé územie obcí a umožňujú napojenie účastníckych staníc domovými prípojkami. Prípojky sú zrealizované zavesenými káblami z uličných stĺpov, jednotlivo alebo združovaním, pomocou PCM.

V skúmanom území sa nenachádzajú rádiatelefónne siete spoločnosti T-mobil Slovensko.

Tf. účastníci obce Krišovská Liesková sú zapojení na digitálnu ústredňu, ktorá je priamo v obci a ktorá svojou kapacitou a technologickými možnosťami zabezpečí výhľadové požiadavky na jednotlivé služby i pre účastníkov obce.

Tf. sieť je kombinovaná, t.j. rozvod vedenia je úložnými i vzdušnými vedeniami.

13.3.2 Rádiokomunikácie

Príjem rozhlasového a TV signálu v súčasnosti sa zabezpečuje prostredníctvom individuálnych antén.

Perspektívne navrhujeme vybudovať kábelovú televíziu výstavbou spoločnej antény v objekte obecného úradu so spoločným kábelovým rozvodom pre príjem dostupných TV signálov prenášaných družicami a programu CABLE PLUS. Uvedené rozvody je možné za dodržania platných noriem viesť v spoločných kábelových rýh s rozvodom telefónu.

13.3.3 Miestny rozhlas

Rozvod miestneho rozhlasu v obciach združenia je prevedený vzdušne na ocelových stĺpoch s vodičmi 2x2,8 mm BY. Reprodukory sú 6 W a 12 W rozmiestnené tak, aby nevznikli zázneje. Vedenie je na oboch koncoch chránené proti podpätiu bleskopoistkami.

Rozhlasové zariadenie bolo dané do prevádzky v rokoch 1965 - 1970, čiže aj z pohľadu navrhovanej zástavby je potrebná rekonštrukcia a modernizácia siete. Ústredňa rozhlasu je situovaná v budovách obecných úradov.

13.3.4 Diaľkové káble

Na riešené územie prichádza diaľkový kábel (DOK Michalovce – V. Kapušany) od obce Budkovce popri ceste III/050 229 až ku zastavanému územiu obce Drahňov. Zastavané územie obchádza poza záhrady v západnej časti obce a pokračuje až ku križovatke k rómskej osade, kde odbočuje a pokračuje pozdĺž cesty III/050 229 v smere k obci Vojany – Veľké Kapušany.

Severovýchodným okrajom kat. územia obce Drahňov prechádza v trase s ropovodom DN 500, DN 700 optický kábel, ktorý pokračuje severným okrajom kat. územia obce Vojany a juhozápadným okrajom kat. územia obce Krišovská Lieskova s pokračovaním ku Veľkým Kapušanom.

Návrh

V návrhovom období sa uvažuje s výstavbou optických diaľkových káblov v trasách Veľké Kapušany - Vranov/Topľou a Veľké Kapušany - Michalovce

13.4 ZÁSOBOVANIE TEPLOM, PLYNOM

<Pôvodný text kapitoly č.13.4 sa nemení ani nedopĺňa ! Ostáva v pôvodnom znení>

13.4.1 Zásobovanie teplom

Teplu na varenie, vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody sa v riešených obciach získava:

- individuálne v rodinných domoch z kotlov na zemný plyn a v niektorých starých domoch ešte z pecí a šporákov na drevo a uhlie
- objekty občianskeho vybavenia z kotlov ústredného vykurovania

13.4.2 Plynofikácia

Jestvujúci stav plynofikácie obcí Beša, Čičarovce, Ižkovce, Drahňov, Vojany a Krišovská Liesková sú spracované na základe konzultácií s jednotlivými oddeleniami na SPP OZ Michalovce, ktoré poskytlo k nahliadnutiu aj vlastnú mapovú dokumentáciu.

Regulačné stanice zásobujúce vyššie uvedené obce sú zásobované zemným plynom:
- obec Čičarovce, Vojany a Krišovská Liesková z VTL Čierne Pole

Obec	Výkon RS /m ³ /hod/	Vyťaženosť RS /%/
Krišovská Liesková	RS 3000 Čierne Pole	30

Dodávka zemného plynu je zabezpečená z jestvujúcich regulačných staníc osadených v jednotlivých obciach podľa hore uvedenej tabuľky. Všetky regulačné stanice poskytujú dostatočnú rezervu množstva a tlaku plynu, pre perspektívne napojenie nových odberateľov. Podľa vyjadrenia dispečingu SPP OZ Michalovce, je vyťaženosť jestvujúcich regulačných staníc v rozsahu 25 – 42 %, viď tabuľka.

Výstupné tlaky plynu z jednotlivých RS sú uvedené v poslednom stĺpci hore uvedenej tabuľky. Tieto hodnoty tlaku sú prevádzkované v miestnej sieti v jednotlivých obciach.

Regulácia tlaku ku konečnému odberateľovi u STL plynovodov sa vykonáva pomocou regulátorov tlaku, ktoré sú umiestnené v spoločnej skrinke spolu s plynomerom osadenom pri oplotení rodinného domu.

Počty odberateľov plynu po jednotlivých kategóriách v roku 2002:

Obec	Obyvateľstvo	Maloodber	Veľkoodber	Spolu
Krišovská Liesková	170	7	0	177

Ročné spotreby plynu po jednotlivých kategóriách:

Obec	Obyvateľstvo + Maloodber tis.m ³ /rok	Veľkoodber tis.m ³ /rok	Spolu tis.m ³ /rok
Krišovská Liesková	575	0	575

Juhozápadným a južným územím riešeného územia prechádza tranzitný plynovod DN 2 x 1400/ 3x 1200, VTL plynovod Vojany – Užhorod DN 700, ropovod , medzištátny plynovod VVTL dn 700. Severným okrajom prechádza ropovod I. DN 500, ropovod II. DN 700

Ochranné pásma

Pre plynovody je stanovené podľa zákona o energetike č. 656/2004 Z.z.:

- 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm.
- 8 m pre technologické objekty (regulačné stanice)

14. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY

14.1.1 Základné zložky životného prostredia

Rozhodujúcimi znečisťovateľmi všetkých zložiek životného prostredia je najmä EVO Vojany. Úroveň životného prostredia v tejto časti územia je zaradená do triedy III. prostredie narušené. Prostredie vyhovujúce.

Najvýznamnejšími faktormi negatívne ovplyvňujúcimi životné prostredie skúmaného územia okrem vyššie uvedeného je aj hluk z cesty II/555, III/ 5554, III/5555 a III/55232.

14.1.2 Čistota ovzdušia

Veľké zdroje znečisťovania

<Pôvodný text kapitoly sa nemení ani nedopĺňa ! Ostáva v pôvodnom znení>

V blízkosti skúmaného územia sa nachádzajú dva veľké zdroje znečisťovania ovzdušia. Prevádzkovateľom týchto zdrojov sú Slovenské elektrárne a.s. Bratislava - EVO Vojany. EVO Vojany prevádzkuje zariadenie EVO1, ktoré pozostáva zo 6-ich blokov na pevné palivo a zariadenia EVO2, ktoré pozostáva taktiež zo 6-ich blokov, ale na plynné a kvapalné palivo. Vyššie uvedené bloky emitujú nasledovné základné znečisťujúce látky (ZL): TZL, SO₂, NO_x, SUMA C. Najväčšie množstvo týchto látok produkujú bloky EVO1.

Na celkovú kvalitu ovzdušia má vplyv smer emisií z komínov, ktorý závisí od meteorologických podmienok, hlavne od smeru prevládajúcich vetrov.

Negatívne účinky znečisťovania majú najväčší dopad na vegetáciu a poľnohospodársky využívanú pôdu.

Stredné zdroje znečisťovania ovzdušia

K potencionálnym prevádzkovateľom so stredným zdrojom znečistenia možno zaradiť Výrobné družstvo Vojany, Agro družstvo Čičarovce, Agrosopol PD Čierne Pole, Slovosivo a.s. Košice, Finmag Plus Košice, SEPS Bratislava, SWS Vojany a Slovnaft Bratislava.

<Pôvodný text kapitoly sa dopĺňa nasledovne. >

Výstavbou areálu vznikne nový zdroj (bodový zdroj) výroby elektrickej energie a znečistenia ovzdušia - Energetický blok na biomasu, bez chladiacich veží. Predpokladajú sa emisie SO₂, NO_x, CO. Vlastník zodpoveda za vypúšťanie znečisťujúcich látok do ovzdušia.

Malé zdroje znečisťovania ovzdušia (MZZO)

<Pôvodný text kapitoly sa nemení ani nedopĺňa ! Ostáva v pôvodnom znení>

Potencionálnymi prevádzkovateľmi s malým zdrojom znečistenia ovzdušia sú osoby právnické aj fyzické s oprávnením na podnikanie. Títo zodpovedajú za vypúšťanie znečisťujúcich látok do ovzdušia.

Obec je plynofikovaná.

14.1.3 Vodné toky a nádrže, čistota vody, hydromelioračné zariadenia

Charakteristika povrchových vôd a odtokové pomery

Riešené územie patrí do hlavného povodia Bodrogu (4-30) a do povodí tokov Laborec (4-30-04), Uh (4-30-06) a Latorica (4-30-02). Samotný tok Laborca tečie riešeným územím v severojužnom smere v medzihrádzovom priestore. Laborec je tokom 4 rádu, má celkovú dĺžku 135,5 km a plochu povodia 4 522,7 km². Laborec je najväčším prítokom Latorice, do ktorej vteká asi 15 km pred jej sútokom s Ondavou. Pramení v Nízkych Beskydách nad obcou Čertižné.

Severná časť riešeného územia je súčasťou čiastkového povodia Uhu a jeho prítoku Čierna voda. Tok Uh tečie v severnej časti riešeného územia. Uh je tokom 5 rádu a plochu povodia 2 790,9 km².

Najnepriaznivejšie odtokové pomery sú na juhu t.j. v riekach Latorica a Bodrog, ktoré sú ovplyvňované

Krišovská Liesková - Celým kat. územím prechádza odvodňovací kanál Údoč, ktorý odvádza vnútorné vody na ČS Čičarovce. Celková dĺžka upravenej časti kanála je 14,885 km, s hĺbkou dna 3,8 m. Vybudovaná kapacita je 1,0 m³/s. Tento kanál je miestami zanesený. Južným okrajom kat. územia preteká odvodňovací kanála Ortov, ktorý zašŕuje od Udoča z ľavej strany. V súčasnosti SVP, š.p. OZ PBaH zabezpečuje rekonštrukciu kanála Udoč a súvisiacich kanálov VSN III, presmerovanie jeho časti smerom k novovybudovanej ČS Pavlovce n/Úhom prostredníctvom Dolného kanála.

Východným okrajom kat. územia preteká odvodňovací kanál – Krajný kanál. Na kanál Udoč sa pripája odvodňovací kanál Lieskovský. Severozápadným okrajom preteká rieka Úh. Rieka sa vlieva v západnej časti kat. územia do rieky Laborec.

<Pôvodný text kapitoly sa dopĺňa nasledovne. >

ELEKTRÁREŇ NA BIOMASU

Navrhovaný areál „Elektráreň na biomasu“ :

- **nebude mať žiadne významnejšie vplyvy na odtokové pomery. Určitou mierou sa lokálne prejaví vznik nových spevnených plôch, z ktorých dažďové vody budú odvádzané do dažďovej areálovej kanalizácie.**
- **prevádzka nebude produkovať žiadne technologické odpadové vody,**
- **splaškové vody produkované zamestnancami budú odvádzané do navrhovanej ČOV.**

V k.ú. sa nachádzajú melioračné kanály:

- ZP a OP VSN III/2“ (evid.č. 5405 108), okruh ČS 2 Tahyňa, ktorá bola daná do užívania v r. 1976 s celkovou vým erou 3 681 ha
- kanál „H1“ (evid. č. 5412 069 010), ktorý bol vybudovaný v r. 1967 o celkovej dĺžke 3,250 km v rámci stavby „Odvodnenie pozemkov VSN III/1,2“
- kanál „L1“ (evid. č. 5412 069 011), ktorý bol vybudovaný v r. 1967 o celkovej dĺžke 3,250 km v rámci stavby „Odvodnenie pozemkov VSN III/1,2“
- kanál „A3“ (evid. č. 5412 069 030), ktorý bol vybudovaný v r. 198 o celkovej dĺžke 1,575 km v rámci stavby „Odvodnenie pozemkov VSN III/1,2“
- kanál „B3“ (evid. č. 5412 069 031), ktorý bol vybudovaný v r. 1968 o celkovej dĺžke 2,769 km v rámci stavby „Odvodnenie pozemkov VSN III/1,2“
- kanál „Lieskovský predlž.“ (evid. č. 5412 284 002), ktorý bol vybudovaný v r. 1989 o celkovej dĺžke 1,005 km v rámci stavby „Odvodnenie pozemkov JRD Čičarovce I“
- kanál „Hajský I.“ (evid. č. 5412 285 003), ktorý bol vybudovaný v r. 1989 o celkovej dĺžke 0,480 km v rámci stavby „Odvodnenie pozemkov JRD Čičarovce II.“

Návrh

Rieka Uh nemá v súčasnosti dostatočnú kapacitu na prevedenie prietoku Q_{100} ročnej veľkej vody. Podľa vypracovaného stavebného zámeru štátneho podniku SVP, PBH v Košiciach sa uvažuje s rekonštrukciou Uhu na km 0,00-12,3“. Zámerom sa navrhuje skapacitnenie koryta na prietok Q_{100} v rámci inundačného územia v medzihrádzovom priestore a to najmä z dôvodu rešpektovania maximálnej hladiny v Laborci.

Pozdĺž brehov riek navrhujeme ponechať mimo intravilán obce obojstrannú územnú rezervu 15 m. Pozdĺž brehov kanálov, navrhujeme ponechať mimo intravilán obce obojstrannú územnú rezervu 6 m. V zastavanom území navrhujeme ponechať územnú rezervu 3 m.

Jednotlivé toky a melioračné odpady navrhujeme vyčistiť od zrástu, nánosov a usadenín, aby nedochádzalo k zanášaniam a dvíhaniu sa dna koryta.

Hydrologická charakteristika podzemných vôd

Základné typy podzemných vôd riešeného územia sa formujú v neogénnych sedimentálnych a kvartérnych zeminách.

V kvartérnych sedimentoch prevláda plytký obeh podzemných vôd. V neogénnych sedimentoch prevláda hlboký obeh so striedajúcim sa koeficientom filtrácie.

Eolické sedimenty a fluvialno – deluviálne sedimenty, ktoré reprezentujú striedanie jemnozrnných a piesčitých zemin, majú všeobecne nepriaznivé hydrologické pomery. Podzemné vody majú prevažne napätú hladinu.

Najlepšie prostredie pre infiltráciu a akumuláciu podzemných vôd tvoria kvartérne fluvialne sedimenty – poriečné nivy, formované povrchovými tokmi Laborca, Uhom a Latorice

Náplavy Laborca, Uhu a Latorice (štrkopiesky) sú z hydrologického hľadiska priaznivé.

Hĺbka hladiny podzemnej vody a zvodnenie hornín je 0-2/II nad Latoricou - veľmi malé. Pod Latoricou je 0-2/II malé.

Zamokrené územia v dôsledku vysokých stavov povrchových tokov sa vyskytujú aj v oblasti aluviálnych nív, v oblasti inundácie tokov, s častým výskytom organických zemín. Inundačné územia sú v okolí tokov Laborec, Uh, Latorica ohrozované umelými hrádzami. Územia sú odvodňované systémom kanálov, ktoré sú poprepájané a zvedené do recipientov s nadväznosťou na vybudovanú hydromelioračnú sieť.

V fluviálnych náplavoch a proluviálnych kuželoch je v súčasnosti vybudovaná sieť SHMU, ktorá je trvale pozorovaná. Pozorovacie objekty podzemných vôd sú mimo intravilán obcí, s výnimkou vrtu 1288 Drahňov, ktorý sa nachádza v obci.

Návrh

Jednotlivé toky navrhujeme vyčistiť od zárastu, nánosov a usadenín, aby nedochádzalo k zanášaniam a dvíhaniu dna koryta.

Čistota povrchových a podpovrchových vôd sa zabezpečí vybudovaním splaškovej kanalizácie (kap. Vodné hospodárstvo).

Dôsledne riešiť likvidáciu odpadových vôd z obce z poľnohospod. výroby ale aj z rozvíjajúcej sa individuálnej živočíšnej výroby.

Tekutý odpad (močovku a .i.) z poľnoh. fariem vyvážať do ČOV v Pavlovciach n/U.

Termálne a minerálne vody

V širšom okolí sa nachádzajú tri zdroje minerálnych prameňov (spracoval: RNDr. Husár, ORR-KSK). Významnejším zdrojom je vrt pri obci Krišovská Liesková – vrt Stretava 21, ktorý bol navrhovaný s geotermálnou vodou, s výdatnosťou 1 l.s⁻¹ a s teplotou na ústí vrtu okolo 80 °C. Ložisková teplota kolíše v rozmedzí 143 – 146 °C. Teploty v hĺbke: 500 m – 41 °C, 1000 m – 65 °C, 1500 m – 89 °C, 2000 m – 112 °C, 2500 m – 135 °C, 3000 m – 160 °C.

Vrt pri obci Krišovská Liesková – vrtom Stretava 21 (konečná hĺbka 3735 m) bol navrhovaný perspektívny horizont s geotermálnou vodou. Pri čerpacej skúške bol z hĺbok 2662 – 2712 m získaný samotok silne mineralizovanej sodno-chloridovej vody s výdatnosťou 1 l.s⁻¹ a s teplotou na ústí vrtu okolo 80 °C. Ložisková teplota v uvedených hĺbkach kolíše v rozmedzí 143-146 °C. Teploty v hĺbke: 500m – 41 °C, 1000m - 65°C, 1500m - 89 °C, 2000m – 112 °C, 2500m – 135 °C, 3000 m – 160 °C. Hustota tepelného toku: 113,5 m W.m². Súradnice vrtu: 48° 34' 58'' - severnej zemepisnej šírky, 22° 03' 15'' východnej zemepisnej dĺžky.

Ozn. vrtu	Lokalizácia vrtu	Dosiagnutá hĺbka	Súradnice		Teplota v oC v hĺbke / m					
			N	E	500	1000	1500	2000	2500	3000
S-21 alebo S-21	Leží východne od obce Krišovská Liesková	3380 m	48° 34' 58''	22° 03' 15'	41	65	89	112	135	160

Návrh

Termálne pramene navrhujeme pre účely rekreácie v obciach Beša, Čičarovce a Krišovská Liesková

14.1.4 Zeleň

<Pôvodný text kapitoly č.14.1.4 sa nemení ani nedopĺňa ! Ostáva v pôvodnom znení>

Súkromná zeleň

Systém zelene v obci je tvorený súkromnou zeleňou. Súkromné záhrady sú väčšinou upravené a udržiavané.

Návrh

Navrhujeme výskyt hospodárskej zelene v predzáhradkách nahradiť zeleňou okrasnou. Pre výsadbu hospodárskej zelene navrhujeme vyčleniť plochy za zastavanou časťou.

Verejná, izolačná a ostatná zeleň

Verejná zeleň sa nachádza na verejných priestranstvách, ako sú priestory okolia kostola, obecného úradu, historického parku v strede obce, materskej školy, základnej školy, cintorína a pod. Táto zeleň je pomerne k celkovej ploche dostatočne zastúpená. Niektoré úseky si vyžadujú doplnenie zelene a zdravotný rez drevín.

Pozdĺž miestnych komunikácií sa vo verejnom priestore nachádzajú pásy využívané na uloženie technickej infraštruktúry. Zeleň pri komunikáciách je v sídle na priemernej úrovni. Tvoria ju trávnaté pásy s výsadbou vzrastlej zelene. Zeleň pozdĺž kanálov a tokov je dostatočne zastúpená. Miestami však zeleň absentuje.

14.1.5 Odpadové hospodárstvo

Obec Krišovská Liesková nemá spracovaný POH. Je súčasťou projektu separovaného zberu. Odvoz odpadu sa zabezpečuje prostredníctvom zmluvných odberateľov odpadu na riadenú skládku komunálneho odpadu.

V severnej časti kat. územia obce sa nachádza divoká skládka komunálneho odpadu.

Návrh

Pri zhodnocovaní a zneškodňovaní komunálneho odpadu obcí budeme postupovať v súlade s platným programom odpadového hospodárstva obcí a VZN obcí v spolupráci so zmluvnými partnermi.

Komunálny odpad, ktorý sa nedá zhodnotiť ako druhotná surovina alebo skompostovať, navrhujeme vyvážať naďalej na riadenú skládku prostredníctvom zmluvných odberateľov odpadu.

Výrobné zariadenia sa majú riadiť pri zhodnocovaní a zneškodňovaní odpadu schváleným programom odpadového hospodárstva.

Vo výhľadovom období navrhujeme:

- zaviesť separovaný zber na všetky druhotné suroviny,
- využívanie druhotných surovín zo separovaného zberu,
- zavedenie technológie na úpravu biologických odpadov, resp. vyhradiť priestor na zhromažďovanie a kompostovanie biologicky odbúrateľného odpadu,
- zaviesť zber oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín v zmysle ustanovenia zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch.

Pre tento zber navrhujeme vytvoriť priestor v areáloch poľnohospodárskych družstiev, resp. vo vyhradených areáloch, vo vlastníctve obce.

Iné druhy odpadov

Pôvodcovia iných druhov odpadov sú organizácia a podniky, podnikajúce v kat. území obcí mikroregiónu. Odpady vznikajúce v službách si musia pôvodcovia odpadov podľa vydaného zákona a príslušných vyhlášok a nariadení riešiť sami.

Tieto subjekty zneškodňujú nebezpečný odpad, vznikajúci pri ich činnosti prostredníctvom oprávnených organizácií na základe zmluvného zabezpečenia.

V súčasnosti vývoz zo žump a septikov z komunálneho hospodárstva je zabezpečovaný fekálnymi autami. V budúcnosti sa problematika tohoto odpadu vyrieši vybudovaním kanalizácie (kapit. Vodné hospodárstvo – Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd).

<Pôvodný text kapitoly 14.1.5 sa dopĺňa nasledovne. >

ELEKTRÁREŇ NA BIOMASU

Výstavbou areálu vznikne nový zdroj výroby - Energetický blok na biomasu, bez chladiacich veží.

- a) **Opadové vody - priemyselná voda, bude privádzaná z toku Údoč. Na úpravu vody bude vybudovaná vlastná chemická úpravovňa vody. Spotreba priemyselnej vody bude pre potreby vlastnej kotolne na výrobu**

pary a na dopĺňanie chladiaceho systému, t.j. dopĺňanie odparenej vody z ventilátorových veží. V navrhovanom areáli je uvažované s vybudovaním ČOV.

- b) Odpady – vznikuté počas výstavby a počas prevádzky budú zneškodňované na existujúcich skládkach na základe zmluvných vzťahov, v súlade s požiadavkami legislatívy.

15. VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBYVACÍCH PRIESTOROV

<Pôvodný text kapitoly č.15 sa nemení ani nedopĺňa ! Ostáva v pôvodnom znení>

15.1.1 Ťažba nerastných surovín

Prieskumné územie

Riešené územie spadá do prieskumného územia „Východoslovenská Nížina, výhradný nerast ropa a horľavý zemný plyn“. Územie je určené pre organizáciu Nafta a.s. Gbely.

15.1.2 Ložiskové územie, dobývacie priestory

V skúmanom území riešených obcí sa nachádzajú tieto chránené ložiskové územia a dobývacie priestory:

- Časť dobývacieho priestoru „Pavlovce nad Uhom“, ktorým sa zabezpečuje ochrana výhradného ložiska zemného plynu a gazolínu - (kat. územie obce Krišovská Liesková).

15.1.3 Prírodné zdroje územia

V skúmanom území sú lokalizované hĺbkové vrty:

Ozn. vrtu	Lokalizácia vrtu	Dosiahnutá hĺbka	Súradnice		Teplota v oC v hĺbke / m					
			N	E	500	1000	1500	2000	2500	3000
St-21 alebo S-21	Leží východne od obce Krišovská Liesková	3380 m	48° 34' 58''	22° 03' 15'	41	65	89	112	135	160

16. NÁVRH NA OBSTARANIE ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH PODKLADOV, ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE A INEJ DOKUMENTÁCIE PRE ČASŤ RIEŠENÉHO ÚZEMIA

<Pôvodný text kapitoly č.16 sa nemení ani nedopĺňa ! Ostáva v pôvodnom znení>

Pre stanovenie podrobnejších zásad a regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania pozemkov, umiestnenia stavieb na pozemkoch a zastavovacích podmienok jednotlivých stavebných pozemkov navrhuje sa zabezpečiť vypracovanie územného plánu zóny, resp. územnoplánovacích podkladov a inej dokumentácie pre tieto časti riešeného územia:

Obec Krišovská Liesková: športovo oddychová zóna: severná časť zast. územia obce

Uvedenú podrobnejšiu dokumentáciu je potrebné vypracovať v poradí podľa programovaných rozvojových zámerov mikroregiónu, resp. jednotlivých obcí. Pre dosiahnutie požadovanej presnosti výstupov z vyššie uvedenej dokumentácie je potrebné zabezpečiť aktuálny geometrický plán, zameranie inžinierskych sietí a výškopis územia obytných súborov v príslušnej mierke.

Koniec sprievodnej správy.
V Michalovciach, máj 2011

Ing. Arch. BOŠKOVÁ Marianna